

Jankovic-Mes
klanica i prerada mesa

Lačarak, Železnička 40, Tel/Fax: 022/671-006
www.jankovic-mes.co.rs

PHILIP DUŠEĆI
NIJE VAŽNO GDE, VAŽNO JE NA ČEMU...

philip
Filipović Co.

Jarački put bb
22000 Sremska Mitrovica
+381 22 624 665
www.duseciphilip.com

**hrana
produkt**

hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com
Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA Godina V • Broj 92 • 16. septembar 2016. • cena 40 dinara

**сремске
НОВИНЕ**

POLJOPRIVREDA

BRZO SAZRELA

Foto: M. Mileusnić

Žetva soje je počela poslednjih dana avgusta, jer je vlaga pala na devet odsto. Kako je na Danu polja PSS Sremska Mitrovica rekao samostalni stručni saradnik za soju i suncokret Zoran Martinović, ocenjuje da je ova godina naizgled bila dobra, ali je u avgustu soja počela brzo da zri i da menja boju. To se događalo sa usevom i pored dobre kiše koja je posle padala na ovom terenu.

Po rečima stručnjaka, očekuje se prinos od oko četiri tone po hektaru, zavisno od sorte i primenjene tehnologije.

Strana 5.

U OVOM BROJU

DAN OTVORENIH VRATA
U „MITROSU“

**Šansa je u
prerađivačkoj
industriji** Strana 2.

SAJAM SVINJA I
POLJOPRIVREDE U KUZMINU

**Predstavilo
se 25 izlagača** Strana 20.

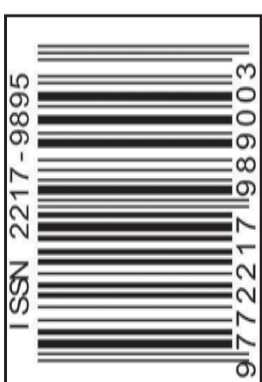
**NINKOVIĆI SE VRATILI
NA SELO**

**Povratak
se isplatio** Strana 7.

SMS MALI OGLASI
063/8526-021

U LEŽIMIRU I BAČINCIMA

**Ovčarske
manifestacije** Strane 10-11.

**ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА
СЛУЖБА • Сремска Митровица •**
Светог Димитрија 22

od 5.9. do 9.9. 2016.

Pad cene
kukuruza

Rast cene pšenice

Dešavanja na
svetskim berzama

**produktna berza ad
novi sad**

"Produktna berza" AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail: nsberza@eunet.rs, www.proberza.co.rs

SREMSKA MITROVICA

MINISTAR POLJOPRIVREDE BRANISLAV NEDIMOVIĆ NA DANU OTVORENIH VRATA U „MITROSU“

Šansa je u prerađivačkoj industriji

Interes ministarstva je da se grade kapaciteti koji imaju smisla na tržištu, poručio ministar Branislav Nedimović - „Mitros“ je spreman za izvršavanje najsloženijih zadataka kadrovski i tehnološki, dodao Ramo Adrović, generalni direktor fabrike

Fabrika „Mitros“ je primer dobre prakse kako treba da izgleda prerađivačka industrija u Srbiji. Prerađivačka industrija je mesto gde se stvaraju dodatne vrednosti za srpsku privredu. U celu priču je uključen i srpski farmer koji proizvodi svinje i dovozi ih ovde u „Mitros“ na preradu, rekao je ministar poljoprivrede i zaštite životne sredine **Branislav Nedimović** u „Mitrosu“ gde je boravio povodom Dana otvorenih vrata fabrike. - To je jako važno zbog izvoza na rusko i na tržište EU. Ono što ćemo mi kao ministarstvo insistirati u narednom periodu je podizanje novih prerađivačkih kapaciteta i u drugim oblastima, ali ćemo gledati da intenziviramo neke stvari. Naime, ranije smo izvozili 300 do 400 tona bejbi bifa, a imamo kapacitete koji su 20 puta veći. To moramo da iskoristimo moramo da povećamo izvoz. Vode se razgovori o povećanju izvoza na tržišta koja su nam bliska, ali i na neka nova tržišta kao što je Kina. Interes ministarstva je da se prave kapaciteti koji imaju smisla na tržištu. To će biti ono što je naša odrednica i u to će ministarstvo ulagati novac - objasnio je ministar Branislav Nedimović. Na nama je da radimo onu poljoprivrednu proizvodnju koja donosi dodatnu vrednost, nastavio je ministar poljoprivrede. U to moraju biti uključena ministarstva privrede i trgovine. Inače, u okviru Ministarstva poljoprivrede nije postojao sektor koji se bavio planiranjem prerađivač-

Proizvodnja

ke industrije. To će uskoro postojati tako da će se, u narednom periodu, zajedno sa Razvojnog agencijom Srbije raditi i na privlačenju investicija. - Priča o poljoprivredi treba da bude postavljena kao priča koja je područje trgovine, jer ako radimo samo ono što mislimo da radimo možemo da imamo i dalje višak poljoprivrednih proizvoda na tržištu, padaće cene i onda niko neće biti zadovoljan - objasnio je ministar Nedimović. Što se tiče postojanja dovoljnih kapaciteta za ostvarenje plana izvoza za EU i rusko tržište ministar poljoprivrede smatra da će se to pitanje rešiti, da će u selima biti potražnju

za svinjama. To sada deluje kao naučna fantastika, rekao je ministar poljoprivrede i dodao da će se za nekoliko meseci ili godinu dana morati da grade novi kapaciteti. - Oko milijardu dinara ove godine je isplaćeno za subvencije na tov svinja, po komadu se to subvencionise sa 1000 dinara. Mi ne treba da izvozimo sveže meso, već finalni proizvod koji ima veću vrednost. Na nama je da stvorimo uslove da postojeće farme budu spremne da proizvedu što više svinja za tržište i da se vodi računa o ceni - kazao je ministar Nedimović. Na „Danu otvoreni vrata Mitrosa“ generalni direktor fabrike **Ramo Adrović** je izneo podatke da je „Mitros“, posle tri meseca rada, spreman da građanima Srbije pokaže prvih 52 proizvoda koji su proizvedeni uz sveže meso. „Mitros“ je spreman za izvršavanje najsloženijih zadataka kadrovski i tehnološki, a nedavno je stigla jedinstvena u Srbiji linija za pakovanje, u septembru stiže druga, a u maju naredne godine treća i svaka je vredna oko 2,7 miliona evra. Kapaciteti klanja iznose 5.000 komada, a trenutno se zakolje 800 komada svinja dnevno. - Počinjemo proizvodnju za rusko tržište, a od sredine oktobra za evropsko i tada će se dnevni broj klanja povećavati. U „Mitrosu“ radi 116 radnika, a zaposlićemo još nekoliko desetina radnika. To je projekcija gospodina Johana Gerlingera po kojoj ćemo do kraja septembra imati 200 zaposlenih na neodređeno vreme - istakao je Ramo Adrović.

Gradonačelnik Sremske Mitrovice **Vladimir Petković** ocenio je da je svaka investicija važna za grad i da su se nadležni uvek trudili da investicije podrže. - Ova investicija je različita od drugih zbog vrste proizvodnje kojom se bavi. Očekujemo povećanje broja zaposlenih u Mitrosu, ali ova proizvodnja utiče na povećanje indirektnog zapošljavanja pa će povećanjem rada fabrici doprineti da mnogi u Srem i Mačvi stanu na noge - procenio je mitrovački gradonačelnik Vladimir Petković.

S. Đaković - M. Mileusnić

Ministar obilazi fabriku

Pakovanje

Linija

Za sirovinu ne brinuti

Zlatan Đurić, predsednik Unije poljoprivrednih proizvođača u Sremskoj Mitrovici, bio je jedan od posetilaca na Danu otvorenih vrata u Mitrosu.

- Ovo mi je bila prva poseta fabrici nakon njene prodaje i obnove. Vidim da je period neophodnog uhadavanja uspešno završen, a dragom mi je što je u srcu Srema i u blizini Mačve nikao veliki gigant. Nadamo se velikoj saradnji i uspešnosti, sirovine

ima, ne treba razmišljati o njoj, već treba brinuti da li će se sve na raspolaganju otkupiti i preraditi - istakao je Đurić.

Ovo područje ima ogromnu ponudu za „Mitros“, bitno je da samo nadje plasman i obezbede dozvole koje traže rusko i tržište evropsko tržište a oni su veoma zahtevni, smatra Zlatan Đurić koga je u „Mitrosu“ zadržalo sve od palete proizvoda, do linije za pakovanje.

Hleb i so za ministra

Kod Čikića

Nakon posete „Mitrosu“ ministar poljoprivrede i zaštite životne sredine **Branislav Nedimović**, u pratnji saradnika, je obišao Etno domaćinstvo porodice Čikić u Zasavici 1. Ova zasavička porodica se već godinama bavi etno turizmom i jedna je od retkih koje imaju tu ponudu među registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima.

Živanko i Tankosava Čikić uz pomoć članova svoje porodice od-

lučili su se za etno turizam i nisu se pokajali. Sve što nude gostima proizvedu na svom posedu. Ovde najčešće dolaze gosti u tranzitu, ljudi koji dolaze na jednodnevne izlete u obližnji SRP Zasavica“ pa posete i Čikiće, ali ima i onih koji dolaze baš kod ove porodice.

Ministra Nedimovića, njegove saradnike i sve koji su bili u njihovoj pratnji dočekali su hleb i so, a potom su ugošćeni na način kako to rade pravi dobri domaćini.

SREMSKA
POLJOPRIVREDA

OSNIVAČ I IZDAVAČ: NIPD "Sremske novine" d.o.o. Sremska Mitrovica
• Trg vojvođanskih brigada broj 14/II • DIREKTOR: Dragan Đorđević

• GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Živan Negovanović
• DIREKTOR MARKETINGA: Zlatko Zrilić • TEHNIČKI UREDNIK: Marko Zrilić • REDAKCIJA: Svetlana Đaković, Miroslav Ninković, Marija Balabanović, Sanja Mihajlović, Stevo Lapčević, Mišan Mileusnić (fotoreporter), Gordana Majstorović • MARKETING: 063/8526-021
• ŠTAMPARIJA: DOO MAGYAR SZO KFT OJ Štamparije "Forum" Novi Sad • E-mail: poljoprivreda@sremskenovine.co.rs
TELEFON/FAX: 022/610-144 • RegistarSKI broj NV000659

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад
63(497.113)

Sremska poljoprivreda / glavni i odgovorni urednik Živan Negovanović.
- God. 1, br. 1 (okt. 2012) - - Sremska Mitrovica: Sremske novine, 2012-. - Ilustr. ; 46 cm

Dva puta mesečno.
ISSN 2217-9895
COBISS.SR-ID 273701127

BEOGRAD • NAJAVA MINISTRA POLJOPRIVREDE

Uskoro Zakon o sezoncima u poljoprivredi

Ministar poljoprivrede i zaštite životne sredine Branislav Nedimović je najavio da će do kraja godine biti pripremljen Zakon o angažovanju sezonskih radnika u poljoprivredi koji će zaštititi, pre svega, berače voća, ali i njihove gazde od ucenjivanja.

Nedimović je u razgovoru sa poljoprivrednicima smederevskog kraja rekao da je cilj da oni budu zaštićeni, da mogu da upišu staž i budu zdravstveno osigurani, ali i da se zaštite i poljoprivredna gazdinstva.

- Sa aspekta vlasnika voćnjaka, da berač ne ucenjuje ako se desi povreda na radu. Da ne morate na crno da mu platite tri, četiri ili pet hiljada evra da bi čitao ako padne sa drveta. Takođe, da ne morate kada dođe inspekcija da krijete berače - rekao je ministar.

On kaže da bi taj trošak bio simboličan, svega 150 do 200 dinara po danu po radniku, koji bi dobio penzijsko i invalidske osiguranje.

- Da na kraju, koliko će biti dozvoljeno 90 ili 120 dana, može da upiše staž, kao i da ima zdravstveno u slučaju povrede na radu - istakao je Nedimović dodajući da nije cilj da se uzmu pare već uvedemo red u tu oblast.

Prema njegovim rečima, neka gazdinstva imaju po 200 ljudi, nezaposlena lica i penzionere, koji će sada biti zaštićeni, kao i gazda i država.

Nedimović je razgovarao sa poljoprivrednicima iz smederevskog kraja u okviru turističko-privredne manifestacije Smederevska jesen 2016, koja je održana 129. put, od 8. do 11. septembra.

Proizvođači suncokreta preneli

su Nedimoviću da uljare nisu ispoštovale obećanje da će se prilikom otkupa primenjivati berzanske cene suncokreta i da je bilo i zahteva da se zabrani izvoz.

Nedimović je na sastanku naglasio da zabrana izvoza ne dolazi u obzir, istakavši da je u toku rešavanje procedura u cilju primene Zakona o drumskom saobraćaju kako bi se olakšao prelazak granice na Rači, prilikom izvoza uljarica u Bosnu i Hercegovinu.

On je rekao je da očekuje da se problem na graničnom prelazu reši u najskorije vreme jer uvažava činjenicu da je ove godine najavljen rekordni izvoz suncokreta od 100.000 tona, saopštio je Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine.

Nedimović je rekao da će državne službe razmotriti mogućnost

Zakon o angažovanju sezonskih radnika u poljoprivredi će zaštititi, pre svega, berače voća

aktiviranja novog modela skladišta, koji podrazumeva sertifikaciju skladišnog prostora i odgovarajućeg finansijskog učešća države

kao podsticaja za troškove skladištenja, što bi povećalo tržišnu sigurnost ratara.

S. P.

NOVI SAD • PRED ZAMAH JESENJE BERBE

Kukuruz dobro rodio, ratare muči cena

Prema nagađanjima ratara, cena ovogodišnjeg roda mogla bi biti od 10 do 12 dinara po kilogramu, što oni smatraju nedovoljnim

Kukuruz bi mogao ponovo postati izvozni lider

U iščekivanju berbe kukuruza, koji je ove godine u Srbiji zasejan na nešto više od milion hektara, po procenama upućenih, očekuje se ukupan rod od oko osam miliona tona. Tako bi kukuruz mogao ponovo postati izvozni lider ove proizvodne sezone. Prema trenutnom stanju kukuruza na njivama, ratari su optimisti i očekuju prinos veći od prosečnog u proteklih nekoliko godina.

- Nema lošeg kukuruza ove godine, svi su dobili i dosta kiše. Kukuruz je u jako dobrom stanju - kaže Vlada Milivojević, poljoprivrednik iz Srbobrana.

Uprkos optimističnim procenama kada je prinos u pitanju, takva slika nije kada je reč o otkupnoj ceni. Prema nagađanjima ratara, cena ovogodišnjeg roda mogla bi biti od 10 do 12 dinara po kilogramu, što oni smatraju nedovoljnim, te će većina dobro razmisliti da li će odmah prodati zlatno zrno.

- Ko god bude mogao, neka sačuva kukuruz na lageru, ili da obebri hibride ili da ih lageruje i sačeka

bolju cenu, jer svi znamo kada je godina dobra i potražnja je manja i cena lošija - napominje Milan Zarić iz Bačkog Gradišta.

Prema procenama stručnjaka, ovogodišnji rod kukuruza mogao bi dostići i osam miliona tona, što ovu godinu svrstava u jednu od najboljih. Mada, u poljoprivrednoj proizvodnji postoje ciklusi, kažu agronomi, pa tako i prinos varira s obzirom na godinu proizvodnje.

- Ako posmatramo period od deset godina, možemo reći da su prvih šest godina problematične, dve su izrazito loše, ali naredne dve možemo očekivati da će biti ekstra rod. Upravo zato i hibridi moraju da se prilagođavaju takvim uslovima proizvodnje - objašnjava dr Zdravko Hojka iz kompanije KWS.

Koliko je važna primena dobre agrotehnike govori i činjenica da će na poljima gde je kukuruz u dobroj kondiciji ratari ostvariti i rod od preko 10 tona po hektaru. A visok prinos, trebalo bi, kako ističu agronomi, da opravda ulaganja u proizvodnju. **Izvor:RTV**

SREMSKA MITROVICA • TOMISLAV KOSTIĆ, PROFESIONALNI PČELAR I PREDSEDNIK PČELARA SREMSKE MITROVICE

Od pčelarstva se može živeti

Počeo je da se bavi ovim poslovima kao pomoćnik majstora za izradu košnica, a sada Tomislav Kostić ima 270 košnica pčela koje mu donose sredstva za porodični život. Tomislav kaže da je pčelar kao seljak, nema slobodne ni subote ni nedelje

Mitrovčanin Tomislav Kostić (40), predsednik je gradskog Udruženja pčelara "Jovan Živanović" od pre godinu i po i pčelar kome je taj posao osnovni izvor prihoda za porodicu. Poslovima oko pčela i košnica počeo je da se bavi pre 17 godina, ali kao majstor u radionici za izradu košnica svog komšije. Sada ovaj mladi čovek ima 270 košnica.

O tome kako je zavoleo pčelarstvo Tomislav Kostić priča: Otac jednog komšije je bio majstor, imao je radionicu gde je proizvodio i košnice. Tomislav mu je pomagao u tom radu, jer je video da se od tog posla može živeti.

- Zavoleo sam posao, a onda i pčelarstvo. Počeo sam, malo po malo, i sad sam došao do 270 košnica. Posao je to kao i svaki drugi, samo treba mnogo raditi i sigurno će nešto biti. Kad čovek ima nekoliko košnica, onda je pčelarstvo hobi i obaveza od koje nema vajde, a kad ih ima više košnica onda je posao - priča Tomislav koji i sada pravi košnice, ali se bavi pčelama.

Za bavljenje pčelarstvom, nastavlja Kostić dalje, potrebno je pratiti stanje u toj oblasti i dosta učiti, a on sam, veli, toliko čita da bi, da je tako učio kad je trebalo, završio dva fakulteta. Ali, školovanje je završio posle srednje škole, jer su to zahtevale prilike. Da bi roditeljima pomogao dodatnim dinarom, radio

Košnice sam pravi

Tomislav Kostić

liku obavezu. Udruženje broji oko 70 članova, održavaju sastanke na kojima rešavaju eventualne teškoće, imaju predavanja na aktuelne teme, organizuju druženja, razne akcije.

Zvali su ih iz Stare Pazove da dodju na predavanje, potom su pozvani u Šabac na druženje sa tamošnjim pčelarima. Udruženje pčelara "Jovan Živanović" u Sremskoj Mitrovici ima mnogo članova a dobro je što poslednjih godina tu dolaze i mladi.

- Imamo oko 3.000 pčelinjih društava što je dobro za udruženje. U početku su mi pomagali stariji članovi, a sada ja pomažem drugima. Registrovali smo se, nemamo dotacije, već samo plaćamo svoje aktivnosti - kaže predsednik Udruženja pčelara "Jovan Živanović".

Mitrovački pčelari su tako o svom trošku bili u Sremskim Karlovcima da slušaju predavanja, nabavljaju knjige, razmenjuju iskustva od starijih pčelara. To je mnogo bolji način učenja nego iz knjiga. Tomislav Kostić smatra da je dobar pčelar kao seljak, nema slobodne ni subote ni nedelje, puno radi i samo se trudi da opstane. **S. Đaković**

Kako ispraviti istorijske nepravde?

Samo u Vojvodini je nacionalizacijom oduzeto 668.412 hektara oranica. Za ispravljanje nepravde prema vlasnicima ili naslednicima tih oranica potrebno je najmanje 800 miliona evra, a država nema tog novca

Ukoliko bi se zakonom o denacionalizaciji, o kome se u Srbiji samo govori da ga treba doneti i da ga je trebalo doneti pre Zakona o privatizaciji, predvideo prirodni povratak zemljišta svugde gde je to moguće i pravična naknada gde je vraćanje neizvodljivo, onda bi ispravljanje nepravdi samo za vojvođanske oranice državu koštalo najmanje 800 miliona evra. Naime, Zakonom o agrarnoj reformi i Zakonom o zemljišnom fondu u Vojvodini je nacionalizacijom ukupno oduzeto 668.412 hektara, a kako je državnoj svojini do danas ostalo samo još 240.000 hektara, to znači da će se bivšim vlasnicima morati isplatiti pravična naknada za nešto manje od 430.000 hektara, što po minimalnoj ceni tog zemljišta od 2.000 evra po hektaru iznosi preko 800 miliona evra.

Ovo, naravno, pod uslovom da se obeštete i podunavske Švabe, u čijem se vlasništvu nalazi trećina oduzetih oranica. Nacionalizovano zemljište je imalo 87.000 vlasnika. Najviše je oduzeto od podunavskih Švaba, i to 389.250 hektara ili nešto više od polovine. Od 1.193 veleposednika je oduzeto 84.000 hektara, od crkava 34.522, od nezemljoradnika 42.000 hektara, od takozvanih neprijatelja kojima je imovina konfiskovana po presudi 22.951 hektara.

Interesantno je i to kako je nacionalizovano zemljište podeljeno. Najviše, 235.910 hektara dobile su 41.033 porodice saveznih kolonista. Bezumljašima (48.325 porodica) dodeljeno je 124.217 hektara. Unutrašnjim kolonistima (7.031 porodica) pripalo je 28.208 hektara, agrarnim interesentima 76.996 hektara, a poljoprivredna dobra od 147.129 hektara dobio je više hiljada nezemljoradnika, odnosno onih koji su hteli da zemlju obrađuju da bi preživeli.

Zanimljiv je bio i put oduzetih i podeljenih oranica. Nakon omogućavanja prodaje njiva koje su dobili bezumljaši, unutrašnji i savezni kolonisti, kao i agrarni interesenti, počela je prodaja, a kupci su najčešće bile zemljoradničke zadruge i poljoprivredna dobra koja su imala pravo preče kupovine.

U vremenu od 1959. do 1964. godine prodata su 133.422 hektara, od 1966. do 1975. godine 78.392 hektara, a od 1976. do 1981. oko 35.000 hektara, dok podataka posle 1978. godine nema. Osim toga, deo zemljišta je sedamdesetih godina otkupljen na desetogodišnji kredit od Fonda penziono-invalidskog osiguranja zemljoradnika Vojvodine, čime su staračka domaćinstva stekla pravo na penziju. Kada se sve sabere i oduzme, situacija je takva da poljoprivredna preduzeća i zadruge u Vojvodini trenutno koriste 575.115 hektara. U društvenoj svojini

je 135.000 hektara (koja je nestala poslednjih godina privatizacijom poljoprivrede u Vojvodini), a do tog trenutka kombinati koji su privatizovani koristili su 230.000 hektara zemlje, a u okviru njih bilo je i više od polovine zadrugnih oranica. Tačnije, zadrugnih oranica ima oko 200.000 hektara, ali zadruge koriste samo 75.000 hektara što je posledica odluke komunističkih vlasti koje su primorale zadruge da se integrišu s preduzećima i tako im je bez naknade oduzeto zemljište. Zato sad zadruge pred mnogim sudovima vode duge parnice kako bi vratile „silom udružene oranice“. Međutim, rešenje ovog problema još se ne nazire.

Treba reći i to da se u državnoj svojini nalazi 240.000 hektara i samo ovo zemljište može poslužiti za vraćanje bivšim vlasnicima u naturalnom obliku. Po važećem Zakonu o privatizaciji, svako ko kupi neki od vojvođanskih poljoprivrednih kombinata, kupio je i društvene oranice, dok državne njive dobija samo na korišćenje.

Pomoćnik republičkog ministra finansija i prvi čovek ekspertskog tima koji treba da pripreme dugo očekivani zakon o denacionalizaciji, koji još nije donet, isticali su da su osnovni principi budućeg zakona jednakost za sve, kao i mogućnost da se zapisano i ostvari. Vlasti koje su obećavale donošenje zakona govorile su da će novac za obeštećenje bivših vlasnika biti najveći problem, jer ga u državnoj kasi nema!

Mnoge zemlje su denacionalizaciju počele još devedesetih godina prošlog veka, ali je do danas nisu završile jer su se i tu pare isprečile kao glavni problem.

Ministar prevario zadrugare

Država Srbija, odnosno njena Agencija za privatizaciju, nesavesni je prodavac poljoprivrednih preduzeća, a najbolji primer za to je promena vlasništva u firmama Jedinstvo iz Apatina i Sava Kovačević iz Vrbasa, kao i Poljoprivredno-industrijskog kombinata Agrounija iz Indije. To se ističe jer je s prodajom tih kombinata, za koju se kasnije pokazalo i da je prodata i sporna zadruga imovina, odnosno ona nije bila izuzeta iz ponude na tenderu ili u aukciji.

Tako su kupci ovih firmi nesavesni kupci, jer su kupili zemlju koja se nalazi u sudskom sporu.

Tadašnji ministar za privredu i privatizaciju u Vladi Srbije Aleksandar Vlahović pogazio je datu reč 19. juna 2002. godine, kada je delegaciji Zadrugnog saveza Vojvodine obećao da se neće raspisivati tenderi i aukcije za ona preduzeća koja su, prema Zakonu o zadrugama, obavezna da vrate

imovinu u svom sastavu, sve dok se sporovi oko te imovine ne reše. Tako je ministar prevario zadrugare. Zato će zadrugni savezi preduzeti dalje radnje kako bi se obezbedilo poštovanje i primena važećeg Zakona o zadrugama i Ustava Srbije i sprečila prodaja imovine koja pripada zadrugama i zadrugarima - ističe nekadašnji predsednik Zadrugnog saveza Vojvodine Đorđe Bugarin.

Primeru radi, među spornima su apatinsko Jedinstvo, koje pripada zemljoradničkoj zadrugi Svilojevo iz istoimenog sela, a koje ima obavezu da vrati ribnjak od 530 hektara,

koji je zadruga izgradila u vremenu od 1976. do 1979. godine i stambeno-poslovnu zgradu u Svilojevu, u Ulici glavna broj 39, koji su bez naknade, organizacionom promenom uneti u PIK I. maj OOUR Jedinstvo Apatin, 1. aprila 1979. godine. Zemljoradničkoj zadrugi Snabdevač u Apatinu, Jedinstvo ima obavezu da vrati 1.546 hektara poljoprivrednog zemljišta koje je zadruga kupila od fizičkih lica. O spornoj imovini vode se upravni postupci, a predmeti se nalaze u rešavanju kod opštine Sombor i u Ministarstvu finansija Srbije. DPP Sava Kovačević u Vrbasu obavezno je da zemljoradničkoj zadrugi Zadrugar iz istog mesta vrati 120 hektara poljoprivrednog zemljišta, o čemu postoji prvostepeno sudsko rešenje u korist zadruga, koje je izdala vrbaska opština.

Indijska Agrounija ima obavezu da vrati zemljoradničkoj zadrugi Indija 57,53 hektara poljoprivrednog zemljišta, koje je zadruga kupila od fizičkih lica, o čemu poseduje kupoprodajne ugovore, a koje je dato na korišćenje PIK-u i prešlo po osnovu organizacione promene, bez naknade (Zakon o udruženom radu).

„Prema Zakonu o privatizaciji, koji je donela nova demokratska vlast, nije dozvoljeno prodavati poljoprivredna preduzeća budući da se poljoprivredno zemljište, kao prirodno bogatstvo, ne može prodavati“, kaže bivši sekretar za poljoprivredu u Izvršnom veću Vojvodine Igor Kurjački i naglašava: „Ova tema je bila i predmet rasprave u Skupštini Vojvodine, pa mimo naše volje, ipak je doneta odluka da prirodno bogatstvo mogu da kupuju i strana lica.“

Obrazloženje je da ne mogu zemlju preneti u drugu državu. Ali prilikom predstojećih promena Zakona o privatizaciji, ja ću se zalagati da se onemoguće da stranci kupuju agroindustrijske kombinatne i druga poljoprivredna imanja. Smatram da preduzeća u poljoprivredi treba dati isključivo našim državljanima. Zalažem se da se takva odredba unese u okviru promena Za-

kona o privatizaciji, ali ne verujem da ću imati podršku ni u samom Izvršnom veću Vojvodine“, kaže Kurjački.

On je, kako ističe, i protiv toga da budu rasparčani veliki kompleksi poljoprivrednog zemljišta u preostalim vojvođanskim kombinatima, stvoreni nacionalizacijom, već je potrebno da nekadašnje vlasnike, i njihove naslednike treba novčano obeštetiti.

Domaća preduzeća i dalje treba da gazduju na državnoj zemlji koja im je data u zakup.

„Na oteto se ne mogu davati koncesije, oteto mora da se vrati, tu nema diskusije“, dodaje bivši predsednik Zadrugnog saveza Vojvodine Đorđe Bugarin, komentarišući najavu da će se novim srpskim zakonom o koncesijama omogućiti kupcima vojvođanskih kombinata i drugih najvećih i najbogatijih imanja da zakupljuju državne parcele u njihovom sastavu, nastale nacionalizacijom od predratnih vlasnika.

To je nemoguće prodavati jer u članu 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu piše da je ono prirodno bogatstvo i dobro u opštoj upotrebi, a da u članu 3. stav 3. Zakona o privatizaciji stoji da predmet privatizacije nisu prirodna bogatstva i dobra u opštoj upotrebi. Da-

kle, onaj ko kupi poljoprivredno preduzeće treba da i obrađuje i zemlju, ali se tu otvorilo niz pitanja, među kojima je i da li novi vlasnik ima pravo na imovinu koja je nečije vlasništvo (zadrugno i ima titulara) ili da li bilo ko drugi ima pravo da ustupa nekome nešto što nije njegovo. Pre 5. oktobra 2000. godine ljudi koji su sada na vlasti obećali su narodu da će izvršiti denacionalizaciju, ali i da će, pre prijema u Evropsku uniju, razjasniti pitanje naših eventualnih obaveza bivšim domaćim Švabama, sada nemačkim državljanima, a njih je 68.035 u ovoj državi posedovalo 389.250 hektara poseda. To još nije urađeno. Iz EU jasno poručuju da bez rešenja tih problema, nema ni prijema Srbije i Evropsku uniju!

Istovremeno, državi nedostaje najmanje 350.000 hektara zemlje da bi obeštetila u fizičkom obliku sve one koji to očekuju, jer je državni zemljišni fond od 668.412 hektara formiran nacionalizacijom, i smanjenjem zemljišnog maksimuma 1953. godine na području Vojvodine, bukvalno je prepolovljen. Jer polovina te zemlje je podeljena „agrarnim interesentima, nezemljoradnicima i drugim licima“ i, početkom šezdesetih godina uglavnom otuđena, „kada je dečji dodatak bio veći od prihoda od zemljišta“ i kada su kolonisti dobili mogućnost da prodaju parcele koje su dobili iz tog fonda.

Budući da u Vojvodini nema dovoljno zemljišta da bi u denacionalizaciji svi oni koji žele da im se vrati zemljište bili namireni, postavlja se pitanje kome vratiti, a kome ne vratiti?

„Ja mislim da država to može da reši, pod uslovom da definiše ko može postati vlasnik zemljišta, i da li hoće da ide u pravcu farmerizacije ili da formira veleposede novobogataša, koji su postali latifundisti kupovinom zemlje po jeftinoj ceni, a da bi je kasnije možda preprodali skuplje, kad budemo ušli u EU, a promet parcelama bude slobodan. U mnogim zemljama EU, u uređenim zemljama, poljoprivredna politika se vodi tako da vlasnik zemljišta ne može biti onaj ko ima novac, nego onaj ko se bavi poljoprivredom. Recimo, u Danskoj, vi možete imati novca koliko god hoćete, ali možete kupiti farmu ako ste obrazovani da se bavite tim poslom i ako živite na imanju“, ističe Bugarin.

(Nastaviće se)

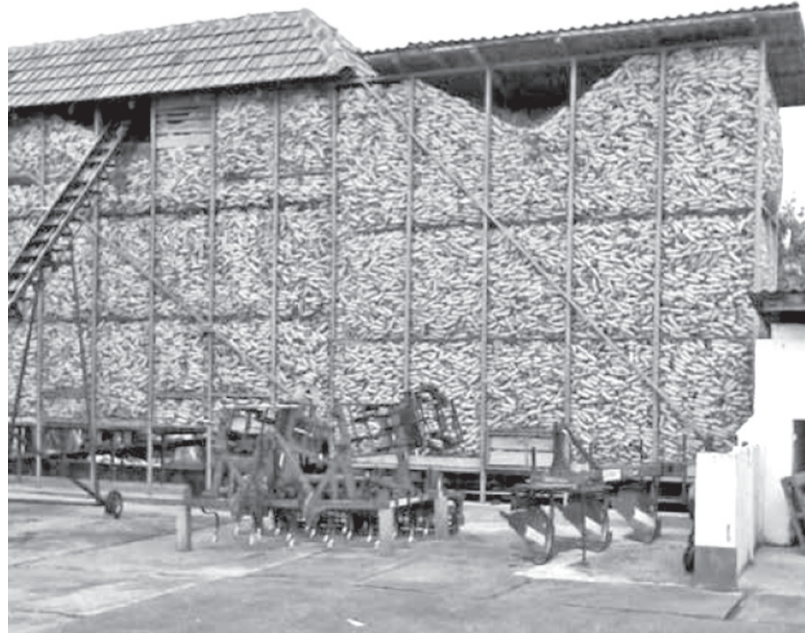
Njive zasejane korovom

Zakonom o agrarnoj reformi posle Drugog svetskog rata u Vojvodini je oduzeto oko 230.000 hektara poseda. Početkom devedesetih godina XX veka Vlada Srbije, čiji predsednik je bio dr Radoman Božović, u predizbornoj kampanji donela je odluku da se isprave istorijske nepravde, i da se vlasnicima ili njihovim naslednicima vrati neopravdano oduzeta imovina. Po tom osnovu je vlasnicima i njihovim naslednicima vraćeno oko 123.000 hektara najplodnijih oranica u Srbiji. Više od 95 odsto poseda je bilo u Vojvodini.

Međutim, u cilju ispravljanja jedne nepravde učinjena je druga. Naime, zemlja je oduzeta od poljoprivrednih kombinata, na njoj su bili uglavnom sistemi za navodnjavanje. Nestali su veliki kombinati, a sa njima i plodne oranice koje su danas obrasle korovom.

Uništeni su i sistemi za navodnjavanje. Od mogućih 500.000 hektara, u Vojvodini se navodnjavalo 80.000, a danas samo 23.000 hektara. Zemlja je 1991. godine vraćena ostarelim vlasnicima ili njihovim naslednicima, ali uglavnom onima koji je neće obrađivati. Tako su plodne njive i danas „zasejane“ korovom i postale predmet kupoprodaje.

Sve to je oborilo cenu oranica. Računa se da svake godine u Srbiji ostane nezasejana 600.000 hektara njiva, a to su uglavnom njive koje se nalaze u vlasništvu ostarelih i onih naslednika koji nisu zainteresovani da se bave zemljoradnjom. Pored svega, i to je jedan od razloga manje proizvodnje hrane u zemlji. Iako je cilj bio da se ispravi jedna istorijska nepravda, učinjena je nova.

VELIKI RADINCI • OBIŠLI SMO NJIVE SA POLJOPRIVREDNIM PROIZVOĐAČIMA I STRUČNJACIMA

Očekuju se dobri prinosi

Uz primenu agrotehnike, doprinos ostvarenju većih prinosa dale su vremenske prilike sa dosta sunca i velikom količinom padavina. Lepa jesen će pomoći da se poslovi na njivama efektno i uspešno obave, smatraju proizvođači

Ovogodišnju ratarsku proizvodnju pratili su povoljni vremenski uslovi, usevi su imali dovoljno vlage, dobrog su sklopa i očekuju se solidni prinosi. Ovakve ocene stručnjaka i poljoprivrednika mogu se čuti u susret berbi kukuruza i vadjenju šećerne repe, a prinosi soje i suncokreta to potvrđuju.

Prilika da se čuju procene proizvođača i stručnjaka bio je nedavni "Dan polja jesenjih useva" Poljoprivredne stručne službe Sremska Mitrovica u ataru Velikih Radinaca.

Milan Plavšić iz Sremske Mitrovice, slaže se da će ovo biti dobra godina i smatra da će biti i vrhunskih prinosa.

- Dosta sunca i velika količina padavina tome su pomogli, a lepa jesen će pomoći da se poslovi na njivama efektno i uspešno obave. Žetva suncokreta je počela, prinosi obećavaju, a hibridi daju dobre rezultate i kod ovog i ostalih useva. Da bi proizvođač pokrio troškove i da mu nešto ostane cene bi realna trebalo da bude veće - smatra Plavšić.

Grgurevčanin **Bogoljub Radosavljević** iskusan je ratar jer se tim poslom bavi odmalena, obradjuje 30 jutara svoje i još dosta zemlje u zakupu.

- Očekujem da ću imati kukuruza do pet tona po jutru, jer ne kaže uzalud poslovica: onaj ko je uložio imaće, a ko nije ne može ni da se nada. Kad bi kukuruz bio 20 do 22 dinara bilo bi dobro, a mene bi za-

Žarko Suvić,
direktor PSS Sremska Mitrovica

dovoljila i cena od 18 dinara po kilogramu, jer je lane bio mnogo jeftiniji - kaže Radosavljević.

Za berbu kukuruza Radosavljević se sprema ovih dana, jer je sredina septembra kod njih za to tradicionalno vreme. U obradi zemlje pomaže mu sin koji priprema zemlju, bavi se agrotehničkim merama merama koje trebaju za zemlju, obezbeđuje zaštitu.

- Mi ne štedimo u proizvodnji, već koristimo sve što treba u proizvodnji pa se zato i nadamo solidnim rezultatima - dodaje Bogoljub Radosavljević.

Obilazak parcela

Samostalni stručni saradnik za šećernu repu **Jovan Bojić** je podsetio da je setva šećerne repe na ovim parcelama obavljena oko 25. aprila, da su one tretirane protiv cercospore, da su tu sprovedene sve propisane agrotehničke mere i da vađenje korena repe očekuje oko 1. oktobra.

- Očekivani prinos bi mogao da bude oko 7,5 vagona po hektaru, sa digestijom od 14,5 do 15 - rekao je Bojić, dodajući da su ovogodišnju proizvodnju repe pratili po-

voljni uslovi i da se očekuje povoljan prinos.

Samostalni stručni saradnik za soju i suncokret **Zoran Martinović** ocenjuje da je ova godina naizgled bila dobra, ali je soja počela brzo da zri u avgustu i da menja boju. To se događalo sa usevom i pored dobre kiše koja je posle padala na ovom terenu. Žetva soje je počela poslednjih dana avgusta, jer je vlaga pala na devet posto.

- Očekujemo oko četiri tone po hektaru prinosa, zavisno od sorte i primene tehnologije, kod dobrih proizvođača a kod onih lošijim manji - kaže Zoran Martinović. Po Martinovićevoj proceni, ovu proizvodnju su pratili relativno povoljni vremenski uslovi, bilo je dovoljno toplote i padavina, ali se nešto dogodilo sa biljkama pa su počele da naglo sazrevaju. Moguće da je razlog tome niska jutarnja temperatura koja je dovela do stresa biljke, preseklala vegetaciju i rezultirala navedenim promenama. Mišljenje Zorana Martinovića je da je kod nas neopravdano ignorisana uljana repica. Ova kultura nije sejana, a ima mesta u plodoredu i ima

Dr. Vladimir Marić

finansijsku isplativost. Zato Martinović preporučuje proizvođačima da se okrenu i uljanoj repici.

- Na našem oglednom polju smo odradili sve propisane mere, radili smo sve metode koje su potrebne u zaštiti i prevenciji, jer gledamo da napravimo najmanje troškove, a da dobijemo zdravstveno bezbedan usev, odnosno da dobijemo i kvantiteti i kvalitet uz minimalne troškove - kaže Martinović.

U Sremu se standardno najviše seje merkantilni kukuruz - ove godine je zasejan na 114.000 hektara. Samostalni stručni saradnik za ratarstvo u Poljoprivrednoj stručnoj službi Sremska Mitrovica dr. Vladimir Marić smatra da je i za ovu kulturu godina pogodovala, da usev dobro izgleda i da se može očekivati iznadprosečan prinos, a narednim danima će se to i dokazati.

- Kukuruz je manje nego prošle godine, prinos zavisi od lokaliteta, primenjene agrotehnike i vrste semena, a u celini posmatrano prosečan bi u Sremu mogao biti oko 6,5 tona - ocenjuje dr. Vladimir Marić iz Poljoprivredne stručne službe Sremska Mitrovica.

S. Đaković - S. Nikšić

Zoran Martinović

Milan Plavšić

Jovan Bojić

Bogoljub Radosavljević

Dan polja

Predstavnici poljoprivrednih stručnih službi, semenskih kuća, proizvođača zaštitnih sredstava, saradnici i poljoprivredni proizvođači okupili su se 1. septembra u ataru Velikih Radinaca na poljima Poljoprivredne stručne službe Sremska Mitrovica na tradicionalnom

"Danu polja jesenjih kultura". Otvarajući skup direktor Poljoprivredne stručne službe Sremska Mitrovica **Žarko Suvić** istakao je da ovo prilika za sagledavanje onog šta je urađeno u proizvodnji, razmenu iskustava i saradnju u oblasti ratarske proizvodnje.

Reforma obrazovnog sistema

Piše: **Branislav GULAN**

Mi ukazujemo na kulturno-istorijsku značaj i ulogu seoskih škola i na savremene probleme u održivom razvoju sela i poljoprivrede u Srbiji koji su povezani sa obrazovanjem seoskog stanovništva. Posebna pažnja poklanja se problemu depopulacije sela u Srbiji, a naročito u selima u nerazvijenim brdsko-planinskim područjima Jugoistočne Srbije u kojima se ukidaju seoske škole koje ostaju bez učenika i učitelja, bez mladih ljudi i razvojne perspektive (u 2015. Godini čak 173 škole u SRBiji su imale po jednog učenika!). Obrazlaže se osnovna teza da bi alternativnu politiku održivog demografskog, agrarnog i ruralnog razvoja morala da prati odgovarajuća prosvetna politika i stručno obrazovanje seoskog stanovništva za modernu poljoprivredu, ali i druge privredne grane koje se mogu razvijati u seoskim sredinama. Takve alternativne politike u Srbiji danas nema ni u jednom od navedenih funkcionalnih područja, pa ni u oblasti prosvete i obrazovanja - navodi dr **Milovan Mitrović**, sa beogradskog Pravnog fakulteta. Po njegovim rečima u zaključku se ističe da je u Srbiji neophodna **reforma obrazovnog sistema** i **alternativna prosvetna politika** koja bi morala da

podstakne rešavanja starih strukturalnih i novih razvojnih problema sela i poljoprivrede. Navodi se jedan niz konkretnih ideja o kojima bi valjalo pokrenuti šire stručne rasprave u javnosti, a potom uputiti kao predloge nadležnim državnim organima. Poljoprivreda je jedna od najstarijih, ali najvažnijih grana privrede, gde se uz primenu savremenih tehnologija može povećati izvoz hrane na svetsko tržište. Takva orijentacija je važna pretpostavka bržeg izlaska Srbije iz sadašnje ekonomske krize. Obrazovanje i nauka koji će biti pokretači uvođenja novih tehnologija u poljoprivredi, u protivnom Srbija se neće razvijati, već nazadovati i umesto u budućnost

1.924.022 stanovnika Srbije živi u ruralnim područjima

ići će u prošlost, navodi dr **Zoran Keserović**, profesor na novosadskom Poljoprivrednom fakultetu.

Obrazovna delatnost

Zbivanja u visokom obrazovanju u bližem i širem okruženju nagoveštavaju da se okolnosti neće bitnije poboljšati u vremenu koje je pred nama. U mnogim segmentima nedostaju podaci i analize koji su potrebni za dugoročnije, strateško planiranje visokog obrazovanja u poljoprivredi Srbije. Nedostaje vizija projekta budućnosti kakvi kadrovi su potrebni poljoprivredi, navodi Keserović. Ako pogledamo broj upisanih učenika u osnovnim i srednjim školama Srbije vidimo da je u opadanju, u osnovnim školama godine 2013. godine upisano je 24.591 (4,19 odsto) učenika manje u odnosu na 2009. godinu, a u srednjim za 16.488 (5,75 odsto) učenika manje (graf. 1). Na Univerzitetima u Srbiji 2014. upisano je 1.769 (3,25 odsto) studenata manje u odnosu na 2009. godinu. Ista je situacija i sa brojem studenata u Srbiji koji sami finansiraju svoje studije: 2014. godine bilo je 4.122 (7,08 odsto) manje studenata iz te kategorije u odnosu na 2009. godinu. Pozitivan trend zabeležen je na Univerzitetu u Novom Sadu gde je 2014. upisano 382 (5,05 odsto) studenata više u odnosu na 2009. godinu (graf. 3).

Podaci navedeni u grafikonima 1, 2 i 3 ukazuju na to da se na nivou Republike Srbije može očekivati:

1. Smanjenje broja studenata za upis u prvu godinu studija, što će uticati na veću konkurenciju između fakulteta;
2. Smanjenje broja studenata koji sami finansiraju svoje studije;
3. Smanjenje sopstvenih prihoda fakulteta, što će uticati na otežano finansiranje tekućih troškova, smanjenje obima kapitalnih ulaganja, kao i smanjenje broja zaposlenih u stručnim službama, a potom i u nastavi.

Takođe, treba imati u vidu i činjenicu da i u drugim evropskim zemljama postoji pojava depopulacije, da se smanjuje broj kandidata za upis na osnovne, master i doktorske studije i da neki strani univerziteti pokušavaju da te probleme reše povećanjem sopstvene konkurentnosti, davanjem različitih olakšica i stipendija i otvaranjem svojih ispostava u inostranstvu. Pored toga otvara se i dosta fakulteta u okruženju, što može dodatno uticati na broj studenata na univerzitetima u Srbiji. Naši fakulteti su na osnovu Zakona o visokom obrazovanju do sada prošli tri ciklusa akreditacije (2005, 2008, 2014). Novi studijski programi trebalo je da zain-

teresuju studentsku populaciju, kao i da doprinesu da studenti koji završe akreditovane programe nađu mesto u preduzećima, porodičnim firmama, zadrugama i da obavljaju poslove za koje su školovani. Da li se sve to i ostvarilo? Nažalost nije, jer mnogi naši diplomirani studenti nisu našli svoje radno mesto u poljoprivredi za koju su školovani., odvlači Keserović. Za to postoji više razloga.

Usklađivanje sistema studiranja sa fakultetima u Evropi

Obrazovanje na fakultetu se pod hitno mora uskladiti sa evropskim nastavnim sistemom obrazovanja. Osnovna zamisao bolonjskog procesa bila je horizontalna i vertikalna mobilnost studenata, međutim, studijski planovi i programi u Srbiji nisu usaglašeni između srodnih fakulteta, a takođe ni sa fakultetima u inostranstvu. Većina fakulteta u inostranstvu prihvatila je sistem školovanja 3+2+3, dok je kod nas prihvaćen sistem 4+1+3.

Priprema za novu akreditaciju studijskih programa

Proces akreditacije novih nastavnih planova trebalo bi pokrenuti što pre. Svaki nastavni plan mora biti predstavljen svim zainteresovanim nastavnicima. Predloženi nastavni planovi moraju biti prikazani javno kako bi svako mogao da iznese svoj stav. U pripremi novih nastavnih planova moraju biti uključeni u sistem privrednih komora, zadružnih saveza i bivši studenti fakulteta koji rade neposredno u proizvodnji. Mora se uvažiti i stav poslodavaca za naše svršene studente. Predmete i njihove sadržaje bi trebalo jasno definisati. Sadržaji predmeta se ne trebaju preklapati. Sadržaj predmeta treba da odgovara užoj naučnoj oblasti nastavnika koji je zadužen za taj predmet. Obavezni i izborni predmet moraju da imaju sledljivost i moraju biti uslovljeni sadržajima prethodnih predmeta. Sadržaje opštih predmeta uskladiti sa daljim potrebama studenata u toku studiranja.

Zdravlje na selu

Značaj bezbednosti i zdravlja na radu u poljoprivredi može se sagledati kroz činjenice da je prema podacima Republičkog zavoda za statistiku u oblasti poljoprivrede, ribarstvo i šumarstvo zaposleno 500.302 radnika (20,8 odsto svih zaposlenih

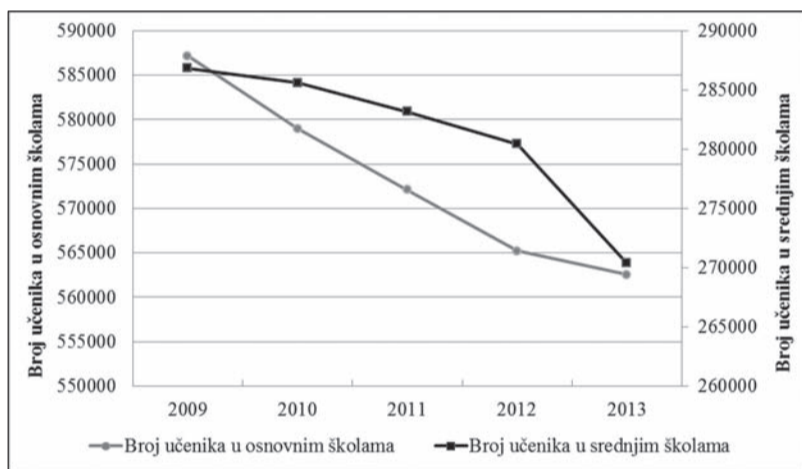
u Srbiji). Prema rezultatima popisa stanovništva iz 2011. godine grupa radno aktivne populacija Srbije ima 4.860.489 stanovnika, od kojih 40,5 odsto (1.924.022 stanovnika) živi u ruralnim područjima, navodi dr Petar Bulat, sa beogradskog Medicinskog fakulteta. Obezbeđenje zdravih i bezbednih uslova rada za grupaciju koja broji više od milion zaposlenih koji uglavnom ne podležu obaveznom nadzoru institucija zaduženih za bezbednost i zdravlje na radu (inspekcija rada, službe medicine rada, službe bezbednosti na radu) predstavlja veliki izazov. On je dodatno usložen činjenicom da je ova grupa izložena velikom broju različitih zdravstvenih rizika kao što su:

- Nepovoljni klimatski uslovi;
- Izloženost UV zračenju;
- Izloženost pesticidima;
- Izloženost buci i vibracijama;
- Česte povrede;
- Težak fizički rad;
- Rad u nefiziološkom položaju tela pri radu;
- Prekovremeni rad;
- Antropozoonoze;
- Rad dece;
- Nemogućnost održavanja lične higijene.

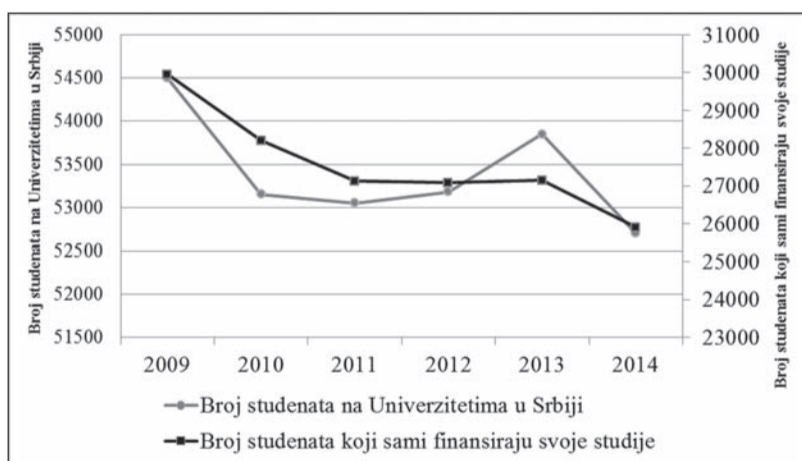
Kako bi poljoprivredni fakulteti u Srbiji bili prepoznatljiviji i mogli da odgovore na nove izazove koji su postavljeni pred njih, moraju u obrazovnoj i naučnoj delatnosti da usklade sisteme studiranja sa fakultetima u Evropi kako bi povećali mobilnost nastavnika, saradnika i studenata i da promene studijske planove gde bi bili više prisutni stručni predmeti i praktična obuka. Fakulteti moraju imati svoja ogledna polja na kojima bi bila primenjena najsavremenija tehnologija iz biljne, stočarske proizvodnje i mehanizacije. Da bi fakulteti razvili preduzetnički duh, moraju se više okrenuti primenljivim projektima, ali ne smeju zapostaviti ni fundamentalna istraživanja. Mora se uraditi reforma celokupnog sistema obrazovanja i jasno precizirati uloga srednjeg, visokog i univerzitetskog obrazovanja. Čini se da ovakav sistem obrazovanja koji postoji kod nas, nije prepoznatljiv u svetu.

- Da bi se rešavali problemi u poljoprivredi, potreban je kritički način mišljenja, kreativnost, inovativnost i veštine, uz profesionalizam, odgovornost, a posebno je neophodna kritičnost prema postignutim rezultatima", zaključio je dr Danilo Tomić, predsednik Upravnog odbora Društva agrarnih ekonomista Srbije.

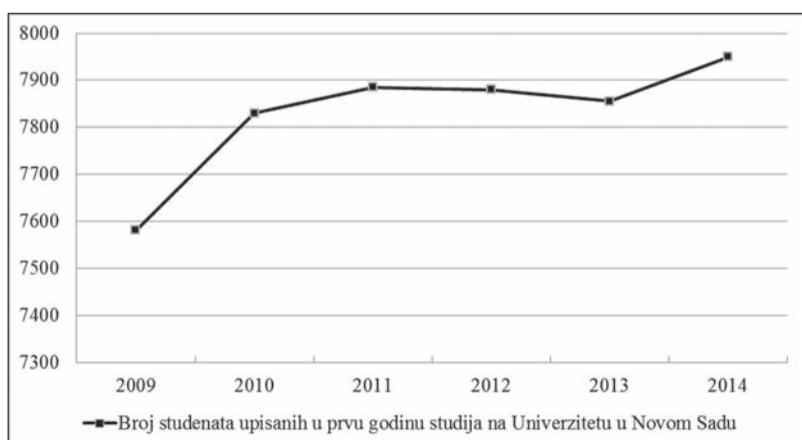
(Kraj)

Graf 1. Broj učenika u osnovnim i srednjim školama u Srbiji, 2009-2013. godina.

Graf 2. Broj studenata na Univerzitetima u Srbiji i broj studenata u Srbiji koji sami finansiraju svoje studije, 2009-2014. godina.

Graf 3. Broj studenata upisanih u prvu godinu studija na Univerzitetu u Novom Sadu, 2009-2014. godina.

BEŠENOVO • PORODICA NINKOVIĆ, OD SLUŽBENIKA DO POLJOPRIVREDNIKA

Isplatio se povratak na selo

Kad neko ostane bez posla kod nas je najveće zlo, ali da to baš i nije uvek tako, pokazuje primer supružnika **Ninković** iz Bešenova. **Milan** je penzionisani policajac, a **Vera** je radila u knjigovodstvu Beočinske fabrike cementa i posle 17 godina staža, kad je 2012. godine tu došao Lafarž, napustila je cementaru krenula u biznis u poljoprivredu.

- Vrlo sam zadovoljna onim što radim. Radimo suprug Milan i ja. On je radio u policiji i sa 50 godina je penzionisan. Poljoprivredom u najširem smislu se bavimo već 14 godina, a deca nam pomažu kad treba. Imamo cveće, to nam je glavno, gajimo breskve i kukuruz šećerac – priča Vera. - Uspeavamo nam sve k'o da radimo 200 na sat. Radimo punom parom, posla u plasteniku ima uvek, posebno u sezoni. Ja na pijacu krenem krajem februara ili početkom marta. U proleće radimo sezonsko povrće i cveće, a sad će krenuti dan i noć, ciklame i rasada.

Veru Ninković možemo tokom nedelje sresti na pijacama u Sremskoj Mitrovici i Beočinu. Kad ide u Beočin, ustaje u 4 sata da stigne na vreme jer ranije kreće pijaca. Za pijacu u Mitrovici ustaje u 5 sati da bi uglavnom ostajala do 14 ili 15 sati. Svaki dan je na pijaci. Sve što proda beleži u sveske.

Knjigovođa jednom, knjigovođa uvek. Vodim evidenciju, imam upisane sve troškove, sve pazare, tačno znam koliko sam zaradila po vrstama

Gaje kvalitetne breskve

poslova. Po tome ispada da nam se najviše isplate cveće i breskve.

Radila je, priča nam, mnogo stvari u početku svog poljoprivrednog biznisa. Sadili su salatu, kukuruz šećerac na foliji. A u sredinu je ubacivala salatu. Dok šećerac krene da raste i bude do 20 santimetara, salata se već iseče.

Ona je kaže da je pravi predstavnik svog znaka bika – finansije, zemlja da se radi i uživnje. Ona uživa u poslu koji radi.

- Radili smo oboje. Živeli smo u Beočinu 1986. godine a roditelji su mi dali prvo jutro zemlje. Radili smo žito, kukuruz, posle breskve, a jedan čovek se uvek čudio kako to mi radimo u Beočinu, dolazimo u selo

na svoju njivu i radimo da se nama isplati, a ovi u selu kukaju kako im se ne isplati. Za sve treba ljubavi, ulaganja i kvalitetnog rada – priča Vera i dodaje da sve treba kvalitetno raditi, ali i dobro ulagati u proizvodnju pa bira najkvalitetnija sredstva, đubriva, semena.

- Jako mnogo ulažemo ali se sve isplati. Ljudi misle da su uštedeli tako što su kupili jeftinije. Tako se ne može raditi, mora čovek promeniti sebe pa onda ići dalje. Deca su mi za poželeti, bila sam pored muža terenskog radnika policajca, sama sa decom. U njih sam mnogo uložila, ali sam ih naučila da pošteno žive i rade. Završili su fakultete. Samo imam 2,4 jutra zemlje, na njima sam zasadila breskve i 25 oraha. Ja sam dete sa sela, ali sam nova u poljoprivredi. Zet mi je voćar, on je bio savetnik šta da kupujem od preparata i kada da se radi. Preuzeli smo muž i ja. Vodimo računa o karenci, zna se sa koliko smo radili, čime koliko treba da se tretira, kolika je karenca... – navodi Vera. - Ono što mogu uzmem kao dobar primer, to primenim i prilagodim nama. Išla sam u Grocku po sadnica koje su bile drugačije od tu zasejanih. Krenemo sa breskvom oko 25 maja, a sledeće breskve koje kreću su fantazija. Imali smo ih ove godine za snove. Muž Milan drži voće. Drži voćnjak pod konac, a ja pomažem, tako da se radi punom parom cele godine: cveće, breskve, kukuruz šećerac i završavam sa povrćem. Krećem sad sa cvećem za narednu godinu, nešto sam već zasadila.

Tepih od cveća

Za izložbu

Cveće su voleli i dok su živeli u stanu. Računali su da će to raditi plastenik cveća kad odu u penziju. Sticajem okolnosti počeli su ranije i uspeji. Imaju plastenike od oko 400 kvadrata, a prvi najlon je bio samo 4 sa 4 metra. Sad imaju dva prava plastenika sa lufterima, vratima, grejanjem na struju. Imaju tri električna tepiha a cveće stavljaju na stolove i puste muziku da svira jer sve uz muziku napreduje bolje. Saksijsko sezonsko cveće gaje i podaju po pijacama, nikada nisu prodavali na veliko jer im je rekao neki cvećar da proizvođač do 20.000 biljaka može sam sve plasirati. Veća

količina traži angažovanje radne snage, čovek tada ne stiže sve sam, a plaćanje povećava troškove.

Milan i Vera planiraju da na kući naprave novi krov i plastenik ispred, kao i etažno grejanje kako bi na tom stakleniku stavili rasad. To bi bilo idealno za proleće a kasnije bi se nosilo u plastenik. Ima planova i za decu da i drugom sinu kupe stan... Kažu da će sve stići, samo za sve vrednom čoveku treba vremena i strpljenja.

Tekst: **S. Đaković**
Foto: **Sl. Nikšić**
i porodični album

Vera sa Karađevićima

AKTUELNOSTI

PEĆINCI • ODELJENJE ZA PRIVREDU OBAVEŠTAVA POLJOPRIVREDNIKE

Dogovor sa veterinarskim inspektorom

Zahtevi za izlazak veterinarskog inspektora na teren mogu se podneti lično u njegovoj kancelariji ili u kancelariji broj 30 Opštinske uprave opštine Pećinci

S obzirom da je izašao novi, izmenjeni Javni poziv za dokazivanje prava prečeg zakupa poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini po osnovu stočarstva na teritoriji opštine Pećinci za 2017. godinu, opštinsko Odeljenje za privredu, podseća poljoprivrednike da je u skladu s izmenama, pored ostale dokumentacije potrebno podneti i zapisnik i potvrdu o broju uslovnih grla koje izdaje veterinarski inspektor zadužen za pečinačku opštinu, odnosno za umatičena grla Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu, departman za stočarstvo, najkasnije do 31. oktobra ove godine.

Za izlazak na teren, zahtev veterinarskom inspektorom može se podneti lično u njegovoj kancelariji svakog ponedeljka i četvrtka od 8

do 10 sati ili kontaktirati putem telefona na sledeće brojeve: 064/86 - 80 - 414 i 064/86 - 80 - 418.

Da bi izašlo u susret poljoprivrednicima pečinačke opštine, Odeljenje za privredu opštine Pećinci postiglo je dogovor sa veterinarskim inspektorom da se svi zainteresovani za ostvarivanje ovog prava mogu prijaviti u kancelariji broj 30 Opštinske uprave opštine Pećinci u Ulici Slobodana Bajića br.5 i njihove prijave biće na vreme prosledene veterinarskom inspektorom kako bi on što pre izašao na teren i sačinio propisane zapisnike. Zainteresovani sve potrebne informacije mogu dobiti u Odeljenju za privredu Opštinske uprave opštine Pećinci ili na telefon 022/400- 711.

G. M.

Potrebno podneti i zapisnik i potvrdu o broju uslovnih grla

Kriza jeste, ali izlaza ima!

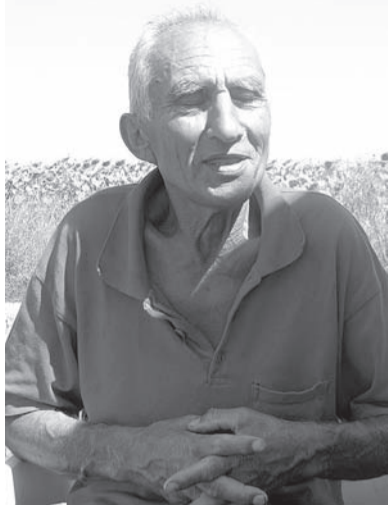
- Bilo bi dobro da ovde mladi ljudi uvide sve prednosti bavljenja agrarom, da zasuču rukave i krenu u posao. Mogu da garantujem da nema onoga ko neće uspeti, kaže deda Bora

U Ašanju, u malenu brvnaru koja ima samo privremeni karakter doma smeštenu na samom izlazu iz sela, na parceli okruženoj kukuruzima, **Borivoje Rakić** (69) došao je nedavno iz župskog Aleksandrovcu. Radni vek, Borivoje je proveo kao metaloplastičar. Najpre kao uposlenik u državnoj firmi, a potom kao privatnik. Poslom razapet na sve četiri strane zemlje, bio je čest gost Srema i Sremaca sa kojima i kroz koje je zavoleo ravnice u koju se sa vremenom zaljubio i na kraju – nastanio.

Dolazak

Pored kosovsko-resavskog dijalakta, kojeg Srem u njegovom izvornom obliku nije čuo još Čarnojevića i Šakabente, iz svog zavičajja, deda Bora je u Srem doneo ljubav prema stoci, nekoliko sitnih predmeta koji i danas ukrašavaju unutrašnjost njegove brvnare i kompletnu mehanizaciju za pečenje rakije. Tek toliko da se seti svog po voćarstvu i vinogradarstvu poznatog kraja.

- Pre nego što sam došao ovde, godinu dana sam obilazio Srem i prigradska naselja u Beogradu. Imao sam mogućnost da dođem u Mihaljevce, Petrović, Karlović, Obrež, da okrenem put Grocke. Obično sam kroz sela išao peške. Zalazio sam u svaku ulicu, raspitivao se, pokušavao da saznam sve što me zanima. Računam, priča šireći ruke, nije mala stvar podići se sa kućnog praga i preći u novu sredinu, nekoliko stotina kilometara udaljenu od mesta gde ste rođeni i gde ste proživeli gotovo čitav život. Na kraju sam prelomio i evo me, u Ašanju. Deca su mi u Beogradu, završila su fakultete, supruga je pre 21 godinu preminula, ja sam stari penzioner, pa sam rešio da se, koliko je god moguće, ne ukidajući pri

Borivoje Rakić

tome ljubav prema životinjama, približim svojoj deci.

Početak

Do jeseni 2013. godine, na njivi koju je zatekao uzoranu, deda Bora posadio je detelinu. Na ivici parcele, pobio je prve kočeve i za kratko vreme sagradio svoju kuću, kao i smeštaj za svoje ovce, koze i živinu. Sa svinjama, priča u šali, tada još uvek nije bio cimer. One će na njegovo imanje doći tek nešto kasnije.

- Uveo sam struju, vodu, nabavio prve koze, ovce, kokoši, patke. Pribavio sve potrebne dozvole. Međutim, vrlo brzo sam stoku prebacio pozadi, na drugi kraj parcele gde je i sada. Napravio sam dobar smeštaj, mnogo bolji od onog u kojem sam i sam. Računao sam, ako želim da uložim u stočarstvo, onda je pošteno da to učinim tako što ću sebi uskratiti lagodne uslove. Kada sam to obavio, uprkos blagom prekoru dece, kupio sam krmače, kaže kroz

Četvoronožno društvo

smešak: - Jednom prilikom odu oni na more, a ja ti iskoristim priliku i obavim posao. Došli oni kod mene, šetaju po imanju i primete da ima nešto novo, da sam nešto u međuvremenu radio. Pitaju me šta je, ja velim – pravio sam septičku. Oni odu da vide, kad tamo, a ono umesto septičke dve krmače. Tada im to i nije bila baš neka razlika... Gledaju oni mene, gledam ja njih, a krmače, onako zbunjene i zblanute sve nas. Šta da radim, slegnem ramenima, i nasmejem se. Šta mogu kad volim. I tako su i krmače došle kod mene. Međutim, sada se ne bune mnogo... mislim na decu. Valjda su videli da je korist koju mogu da imaju mnogo veća od eventualne štete. A i ovde, ovako odsečen od ostatka sela, nikome sa njima ni ne smetam.

Nedavno, deda Bora je izlio temelje za novu kuću. Kao i obično radio je sam. Tako, veli kroz smešak, voli. Niko mu ne smeta, a ni on nikome sa svojim zahtevima i prohtevima ne smeta. Iako mu se ne žuri, po svemu sudeći, gradnju će, kaže, morati da završi do zime.

Život uz stoku

Svoj život, deda Bora ne naziva samačkim. Dan mu je, veli, dobro isplaniran i uvek je u dobrom društvu. Najčešće onom na četiri noge. Da živi kako smo ga zatekli, izabrao je sam. Prateći svoje srce, ljubavi i potrebu da bude što bliže svojim bližnjim. Čovek koji se rukovodi takvim potrebama, kaže sa ponosom, nikada nije, niti može biti sam.

- Kada sam došao i počeo da se nastanjujem na ovoj parceli, mnogima sam delovao čudno. Sada to više nije tako, jer polako ljudi shvataju da će od ovog mog imanja ipak nešto biti. Trenutno imam 11 umatičenih koza, 25 umatičenih starih i deset novih ovaca "MIS" koje će biti

odlične za priplod, a umetičene su mi i svinje. Imam peradije, živine raznih vrsta. Tu su guske, patke, pilad, čurici koji me uvek prate u stoku, pogotovo oni najmanji. Najveći deo živine sam već isprodavao, najčešće u Beograd, ali ih uvek imam između 150 i 200, kaže deda Bora i dodaje: - Više nemam ni nekog problema oko dolaska do mušterija, sve više su se stvari okrenule pa

oni mene nalaze iako sam eto, što bi mnogi rekli van sveta. Ne idem čak ni na pijacu. Ovce necu menjati, držaću se sorte koju imam i ono što planiram jeste da maksimalno povećam proizvodnju. Prostora za to ima, zbog toga sam se i nastanio van sela, obezbedio sam sasvim dovoljno dateline, tako da za mene i moju stoku nema krize.

Govoreći o perspektivama vođanskog agrara, deda Bora, za razliku od većine, smatra da će poljoprivreda severno od Save i Dunava uspeti. Za razliku od kraja iz kojeg je on došao, u Sremu su bolje komunikacije između sela, lako se dolazi do kupaca, paori su bolje povezani, a ni sela nisu pusta.

- Vi dole, u mom rodnom kraju, nemate više ni sela. Sve je to pusto. Život je jako težak, ničega nema dovoljno, pa čak ni vina ni vinograda iako smo tradicionalno vinogradarski kraj. Bilo bi dobro da ovde mladi ljudi uvide sve prednosti bavljenja agrarom, da zasuču rukave i krenu u posao. Mogu da garantujem da nema onoga ko neće uspeti. Samo je potrebno da se mnogo radi i da se u pravo vreme oseti šta tržištu osim ratarstva koje je u Sremu najrazvijenije, još treba. Kriza jeste, ali izlaza ima, kaže samouvereno za kraj Borivoje Rakić.

S. Lapčević

Peradije na sve strane

Lale Andonović u razgovoru sa Borivojem Rakićem

Ima 11 umatičenih koza

Stalna pratnja Savetodavne službe PSS

Kako bi u svojim namerama uspeo, **deda Bora** uvažava i prihvata savete kako starijih i iskusnijih poljoprivrednika, tako i stručnjaka iz sremskomitrovačke Poljoprivredne stručne službe. Pre svih, deda Bora saraduje sa **Laletom Andonovićem**, koji ga kao savetodavac redovno obilazi i vodi računa da na Rakićevoj neobičnoj farmi sve bude pod kontrolom. Andonović je zadovoljan onim što ga svaki put dočeka i siguran je da

primer Borivoja Rakića dobar putokaz kako za one koji se stočarstvom bave, tako i za one koji o pokretanju sopstvene proizvodnje još uvek samo razmišljaju.

- Deda Bora je pravi primer poljoprivrednika koji zaista voli svoj posao koji obavlja ne samo zbog zarade, nego pre svega i zapravo, iz ljubavi. Odlična je stvar i to što se kod deda Bore radi o umatičenim stadima. Dobro je što mu je stalo da povede računa o čistoti

svojih ovaca, koza i svinja, jer to ide na korist kako njemu, tako i kupcima njegove robe. Rasa ovaca za koju se deda Bora opredelio je odličnog kvaliteta. U pitanju je "MIS" što je skraćenica za "Mesnata Institut Stočarstva – Zemun" nastala ukrštanjem "Virtemberga", "Il de Frans" i "Pirotke pramenke". Sorta nije mnogo velika, ali je mesnata i zadovoljavajuće produktivna, tako da je Bora napravio pravi izbor, smatra Andonović.

„Veseli septembar“ u inđijskim selima

Prvi jeseni dani i septembar mesec stanovnicima inđijske opštine donose nekoliko zanimljivih manifestacija koje na jedan lep način prikazuju običaje i tradiciju Srema. Početkom meseca u naseljenom mestu Beška su održani tradicionalni peti „Dani vojvođansko - bavske kulture - Beška fest“ koja svake godine svojim karakterom privlači sve veći broj posetilaca. U okviru Beška festa i ove godine je predstavljena kultura, tradicija i gastronomija Vojvodine i Bavske i organizovan Etno festival, Gastro fest, Festival vina, kulturno-umetnički i zabavni program, Bavarian beer party i rok koncert. Pored uživanja u interesantnom programu i dobroj zabavi, svi posetioци su imali priliku da degustiraju autentične vojvođanske i bavske specijalitete: bavske kobasice i perece, domaće i bavarsko pivo i vino, vojvođanske poslastice, štrudle, krofne i druge specijalitete.

Mogu da kažem da smo veoma zadovoljni kako je protekla i ovogodišnja manifestacija. Vreme nas je poslužilo, imali smo veliki broj gostiju i nadamo se da ćemo svake godine biti sve bolji i uspešniji u organizaciji. Kada je reč o saradnji sa našim prijateljima iz Bavske, mogu reći da je ona znatno napredovala, a u prilog tome svedoči činjenica da je nekoliko mladih ljudi iz Beške imalo priliku da stekne stručnu praksu u Nemačkoj i uveren sam da će se ta saradnja nastaviti i dalje - rekao je **Dušan Stojić** iz Zavičajnog društva „Stara Beška“ i jedan od organizatora.

Naime, „Beška fest“ je manifestacija koja svojim međunarodnim karakterom i bogatim i nesvakidašnjim sadržajima privlači svake godine sve više posetilaca, a iz godine

Maradička bogata jesen

u godinu produbljuje prijateljstvo koje postoji između Beške i bavarskog grada Karlshuld.

Jesen u maradičkom sokaku...

Maradik, kao naselje u kojem vekovima žive zajedno Srbi i Mađari, proteklog vikenda je proslavio čuvenu seosku slavu „Maradička jesen“. Veliki broj meštana postavio je na unikatnim štandovima voće, rakiju, med, slatko, kolače, ručne radove i suvenire, a predstavnici sela su se ove godine potrudili da obogate sadržaj. Svi posetioци na seoskoj slavi mogli su da uživaju u kuvanju kotlića, takmičenju u stoni tenisu, druženju, kulturno-umetničkom programu i svim onim sadržajima koja karakterišu ovakve manifestacije. Svoje proizvode donele su žene iz nekoliko udruženja, među kojima su se našla i dva lokalna, „Vilin salaš“ i „Klasje“. Udruženje žena „Klasje“ postoji tri godine i okuplja dvadesetak žena iz sela.

Kako kažu, cilj im je da očuvaju tradiciju i običaje koji se u ovom kao i u drugim selima prenose sa generacije na generaciju.

Prvi čovek u selu, **Stevan Brađić**, koji je pre tri meseca izabran za predsednika Saveta MZ Maradik ne krije oduševljenje ovogodišnjom slavom i kaže da žele da iduće godine privuku još više gostiju iz različitih krajeva Srema.

Zaista sam prezadovoljan kako je sve proteklo, za ova dva dana koliko je manifestacija trajala veliki broj ljudi je posetio naše selo. Očekujemo dogodine još više izlagača jer želimo da omasovimo manifestaciju koja ima dugogodišnju tradiciju. Na takmičenju u kuvanju kotlića imali smo oko 30 učesnika i više od 250 posetilaca, što je zaista veliki broj - rekao je Brađić i dodao da je prvo mesto osvojila ekipa **Srdana Đokića**, drugo mesto ekipa **SNS iz Indije** i treće mesto ekipa **Luke Savića**. Najboljima su dodeljeni pehari.

Što se tiče same organizacije seoske slave, poznato je da u našem selu žive i Srbi i Mađari, tako da mogu samo da izrazim zadovoljstvo što kod nas nema razdvajanja i svi zajedno učestvujemo u organizaciji. Zaista je redak slučaj, ali eto naše selo pokazuje dobar primer sloge - ističe predsednik MZ.

Predsednik opštine Indija **Vladimir Gak** je zajedno sa saradnicima i direktorima javnih preduzeća posetio Maradik i istakao da će lokalna samouprava i dalje davati podršku u organizaciji ovog i sličnih događaja.

Želim da čestitam meštanima Maradika na odličnoj organizaciji i novom rukovodstvu mesne zajednice koja se potrudila da ovogodišnja slava bude obogaćena novim

Gastronomski specijaliteti u Beški

sadržajima. Mislim da ove godine imamo daleko bolji program, više učesnika i posetilaca i siguran sam da će iz godine u godinu ova manifestacija biti sve posećenija - rekao je Gak.

Pored takmičenja u kuvanju kotlića posetioци su mogli da uživaju u muzičkom programu i nastupima KUD-a „Soko“ i KUD-a iz Sremskih Karlovaca, a tokom večernjih časova je odigrana prijateljska utakmica između FK „Sloga“ iz Maradika i FK „Dunav“ iz Novog Slankamena.

Krčedinska „lovačka priča“

I dok su maradičani kuvali svinjski paprikaš i takmičili se čiji je ukusniji u Krčedinu su se prošle godine dosetili da naprave takmičenje u kuvanju paprikaša od divljači. Kako je interesovanje bilo veliko i ove godine su se okupili članovi Udruženja lovaca „Fruškogorac“ i svi ljubitelji divljači i ispred restorana „Lovačka priča“ organizovali još jednu manifestaciju koja pretenduje da uđe u kalendar manifestacija inđijske opštine.

Paprikaš od divlje svinje spremalo je više od 20 ekipa, a najukusnije jelo spremila je lokalna ekipa iz Krčedina predvođena Milanom Vorkapićem i osvojila kao nagradu lovačku pušku. Manifestaciju su ulepšale članice udruženja žena „Krčedinke“ koje su predstavile njihove rukotvorine.

Na izložbi smo predstavile naše ručne radove i kolače, a veliko nam je zadovoljstvo što smo posle mno-

gobrojnih izložbi i festivala u našoj zemlji i inostranstvu imale priliku da meštanima krčedina pokažemo šta naše vredne žene znaju poručila je **Nevenka Đurčik**, predsednica UŽ „Krčedinke“.

Vlasnik restorana „Lovačka priča“ i organizator takmičenja je poručio da je prezadovoljan ovogodišnjom manifestacijom i odazivom takmičara i izrazio nadu da će i njihovo takmičenje i događaj postati tradicija u ovom sremskom selu.

Praznik u „medenoj ulici“

Sam kraj meseca, odnosno zvanični početak jeseni donosi slatku manifestaciju, a dvanaesta tradicionalna izložba meda i pčelinjih proizvoda „Dani meda“ biće i ove godine održana u pešačkoj zoni u Indiji. U čuvenoj „medenoj ulici“ tokom dva dana trajanja izlagači će predstaviti med i pčelinje proizvode kao i opremu za pčelarstvo. Svi posetioци će imati priliku da probaju pčelinje proizvode, medenjake, medovaču, kolače od meda i moći će sve proizvode da kupe po promotivnim cenama. Manifestacija koja okuplja veliki broj pčelara sa teritoriji inđijske opštine je prodajno-izložbenog karaktera i održava se svake godine tradicionalno poslednje nedelje septembra. Organizator manifestacije je Udruženje pčelara „Roj“ iz Indije, a pokrovitelj manifestacije Turistička organizacija opštine Indija i opština Indija.

M. Balabanović

Krčedinke

Velika posećenost manifestacije u Beški

Medena ulica u Indiji

Nadmetanja u više disciplina

U čobanskom sedmobojju prvo mesto osvojio je **Damjan Janković**, drugi je bio **David Janković**, a treći **Emil Farkaš**. U čobanskom troboju prvo mesto je pripalo **Vesni Šafarik**, drugo **Đurđici Živković** i treće **Sladi Ćurčija**

Žene su se nadmetale u brzom ljuštenju krompira

Bacanje kamena s ramena

Ranč "Česmin do" u Bačincima i ovog leta je otvorio svoja vrata brojnim posetiocima manifestacije "Sremski ručak čobanski", tokom koje su održana čobanska nadmetanja u više disciplina, kao i takmičenja u pecanju i kuvanju ovčijeg paprikaša, u brzom ispijanju piva i brzom ljuštenju krompira... Tokom tog dana posetioci su bili u prilici i da uživaju u bogatom kulturno umetničkom programu, kao i da pogledaju izložbu rukotvorina i probaju domaće đakonije koje su za njih pripremile članice brojnih udruženja žena.

Najuspešnijima u takmičenjima dodeljena su priznanja i peha-

ri. Tako su u takmičenju u pecanju za decu do 10 godina kup "Tri lule" osvojili: prvo mesto **Mihajlo Gačić**, drugo **Marko Kolosnjaj** i treće **Mari Kolosnjaj**.

Najurednije dvorište imale su: **Ljiljana Racanović**, **Jadranka Radivojšić** i **Marica Prović**. Prvo mesto za izložene ovce rase "ilde franš" pripalo je **Zoranu Petroviću**, dok su za najbolje golubare proglašeni **Nikola Vorkapić**, **Nikola Nešković** i **Milutin Božić**. Tokom manifestacije održana je i izložba ukrasne živine. Tu je prvo mesto osvojio **Branislav Lovčanin**, drugo **Saša Milosavljević**, a treće **Saša Dvoranac**. Nalepšu za-

pregu je imao **Miki Marković** iz Šida, a najlepši štand članice Udruženja žena "Đurdevak" iz Lačarka. U čobanskom sedmobojju prvo mesto osvojio je **Damjan Janković**, drugi je bio **David Janković**, a treći **Emil Farkaš**.

U čobanskom troboju prvo mesto je pripalo **Vesni Šafarik**, drugo **Đurđici Živković** i treće **Sladi Ćurčija**. U kuvanju ovčijeg paprikaša, gde je žiri imao velikog posla, plasman je bio sledeći: prvo mesto ekipa "Sremci" iz Velikih Radinaca, drugo ekipa "Kod Čose" iz Šida i

treće ekipa "Zlatno burence" iz Vašice.

Ovogodišnju manifestaciju je otvorio predsednik Privredne komore Vojvodine **Ratko Filipović**. Pored predstavnika lokalne samouprave manifestaciji je prisustvovao zamenik pokrajinskog sekretara za privredu i turizam **Pavle Počuć**, predstavnici Sremske privredne komore, Turističke organizacije Vojvodine, Turističke organizacije Rume i Turističke organizacije Iriga.

S. Mihajlović

Bogat kulturno umetnički program

Izložba ovaca

Štandovi udruženja žena

Takmičenje u brzom krunjenju kukuruza

Komisija ocenjuje gulaš

Mladi pastiri se ne stide svog posla

Poslednjih godina, u Sremu je sve veći broj ovčara i kozara. Primetno je i to da se često radi o mladim ljudima koji, kako napominju u ovoj grani stočarstva traže izlaz iz teškog stanja u kojem se nalazi srpsko ratarstvo. Njih, kako ističu, nije sramota da ih smatraju čobanima, njima poslovi oko ovaca ne predstavljaju problem, a i zašto bi kada, dodaju, svoju robu imaju kome da prodaju, a od države dobijaju subvencije dovoljne da proizvodnju održe. Mnogi od njih se još uvek uče poslu koji su sami odabrali, ali su mu povećani i ubedeni da će u vremenu koje dolazi ubirati plodove svog rada.

Da bi se bolje povezali, međusobno upoznali i razmenili iskustva, dobar deo njih uključio se u rad Udruženja uzgajivača koza i ovaca "Sirmijum" iz Ležimira koje je nedavno organizovalo treće po redu "Ovčarske dane", manifestaciju koja za cilj ima upravo ukazivanje na stanje u kojem se srpsko ovčarstvo i kozarstvo nalaze, kao i na mogućnosti unapređenja položaja domaćih stočara.

Kooperanti, a ne konkurencija

Trenutno, Udruženje "Sirmijum" prema rečima njegovog predsednika i organizatora „Ovčarskih dana“ **Laze Smiljanića** ima 43 člana i preko 1.300 komada ovaca. Smiljanić je, ističe, zadovoljan činjenicom da su se ovčari i kozari udružili, dodajući istovremeno da jedino udruženi, stočari, kao uostalom i drugi poljoprivrednici, mogu izboriti bolji status za sebe.

- Do pre par godina u Ležimiru je bilo dva do tri čopora, a sada ih je desetak. Sve je više mladih ovčara koji zbog cene mesa i visine subvencija rešavaju da ratarstvo zamene ili pak dopune stočarstvom. Oni još uvek uče, traže sorte koje nisu toliko zastupljene i trude se da uhvate korak sa tržištem. Činjenica je da se u poslednjih desetak godina ovčarstvo pokazalo

kao dobar način da se u poljoprivredi uspe. Mladi su to shvatili i dobro je da je tako. U "Sirmijumu" mi imamo dosta mladih, iz Divoša, Ležimira, Neština i drugih delova Srema. Trenutno radimo na njihovom zbližavanju kako jedan drugom ne bi bili konkurencija nego kooperanti. Za sada to ide dobro, ali se nadamo da će ići još i bolje, kaže Smiljanić.

Među mladim izlagačima koji su u Ležimiru predstavili svoje ovce bio je i Ležimirac **Stevan Dukić** (27) koji je predstavio svoje carske, "Romanovske" ovce. Trenutno ih ima 27, a pravilnom selekcijom u narednim godinama pokušaću da unaperdi proizvodnju i poveća stado.

- Ja sam i ratar, ali ovčarstvo je ipak ono što najviše dobra donosi i to je razlog zbog kojeg sam mu se posvetio. To što sam mlad mi nije nikakva otežavajuća okolnost, nego samo podstrek da u svom radu istrajem. Učim od starijih i sa njima, tražim ono što mislim da je najbolje, pa sam se tako opredelio za "Romanovsku" ovcu. U pitanju je odlična rasa koja se četiri puta jagnji, dakle dva puta godišnje. Moje stado još uvek nije umetičeno, ali je proces u toku. Ja ne idem na kvantitet, nego kvalitet. Romanovske ovce ne daju mnogo jagnjadi, ali su odličnog kvaliteta. Tržište za njih još uvek nije jako, priča se da bi u Nišu mogla da bude klanica i to bi bilo dobro za nas. Lično, koliko vidim, smatram da je ovčarstvo isplativije od ratarstva i savetovao bih mladima da zaborave na priču o tome da je sramota biti čoban, da se late štapa i pašnjaka, da presaviju tabak pa da onda zaračunaju šta je bolje, kaže Stevan uz napomenu da će uspeh koji očekuje doći brže ukoliko se proizvođači Romanovske udruže i zbliže.

Čekaju se potezi novog ministra

- Ove godine na "Ovčarskim danima" svoje ovce i koze izlagalo je 11 izlagača, deset sa ovacima i jedan sa kozama. Bilo je i 17 ekipa u kuvanju paprikaša, devet Udruženja žena tako da sam zadovoljan kako manifestacija napreduje. Kada smo krenuli pre tri godine, želeli smo da ukažemo na probleme sa kojima se fruškogorski ovčari susreću, ali i da afirmišemo ovu granu stočarstva sa ciljem da nas sutra bude još i više. Ima tu još dosta posla, ali mi ovčari ne možemo ništa bez države. Oscilacije na tržištu su velike, poslovni ambijent je nikakav, lane je bilo reči da ćemo izvoziti u Kinu, ali od toga nije bilo ništa. Sada imamo novog ministra, dobro ga poznajemo iz grada, ali videćemo kako će se snaći na novoj dužnosti, kaže **Laza Smiljanić**

Stevan Dobo

Dosta je kukanja, traži se rad

Da ovčarstvo u Sremu ima dobre izgleda za uspeh, smatra i Sava Vlaškalić (31) vlasnik jedinog umatičenog stada ovaca u Ležimiru. Učeci od najboljih, kako napominje, odabrao je rasu "Il de Frans", trenutno ima 28 ovaca, a cilj mu je da dođe do 300. Iako Ležimir ima sasvim dovoljno pašnjaka, napasa ih na svojoj okučnici. To je, napominje, zdravije, a takav način uzgoja preporučuju i stručnjaci.

Rešen da u svojoj zamisli uspe, Vlaškalić značajna sredstva ulaže u priplodni materijal čija prodaja ja i najisplativija.

- Jedno jagnje koje ide u priplod u proseku može da dostigne cenu i do 250 evra, a ovako ide oko 250 dinara kilogram žive vage, pa vi sad vidite kolika je ta razlika i šta se više isplati. Sa druge strane, rad sa priplodom i na priplodu zahteva dosta više napora i posvećenosti. Ja sam teren pripremao godinu dana, trudio sam se da učim od najboljih odgajivača u Srbiji, pa tek kada sam stekao potrebna znanja, krenuo sam u posao. Odmah sam krenuo sa umatičenim stadom, vršim strogu selekciju, jer želim da moje ovce budu što gabaritnije i što kvalitetnije, pa ćemo videti koliko brzo ću doći do zacrtanog cilja. Ono što je sigurno, to je da sam se za ovčarstvo odlučio sam, da se posla ne stidim i da ne mogu da shvatim one ratare koji kukaju kako je teško živeti od ratarskih kultura, a pri tome ne čine ništa da osnovnu proizvodnju prošire ili barem dopune, zaključuje Vlaškalić.

Istog je stava i mladi Neštinać **Dragoljub Radomirović** (25) čije umatičeno stado broji 150 komada "Virtemberga". Robu najčešće nosi u Šašince, a ukoliko prilike budu dopustile, planira i unapređenje proizvodnje.

- Nisam prvi koji se u porodici bavim ovčarstvom. To je deo tradicije i ja sam pošto sam završio sa školovanjem, rešio da to nastavim. Ne mislim da je sramota biti čoban, nije mi problem da po čitav dan provedem sa

Sve je više mladih ovčara

ovcima, subvencije u visini od 7.000 dinara po grlu su još uvek sasvim zadovoljavajuće, pa tako da ne vidim razlog zbog kojeg bih išta menjao. Otkupna cena od 150 do 250 evra za umetičena muška i ženska grla takođe nije loša i mada bi se imalo šta tu još dodati preporučio bih posebno mladima da se okrenu ovčarstvu, napominje Radomirović.

Kozarstvo ima svoju šansu

U godinama koje dolaze, kaže **Stevan Dobo** (52) iz Sviloža, kozari i ovčari očekuju da će ova grana stočarstva doživeti procvat i pored činjenice da je sve manje pašnjaka, a da obnavljanje ugašenih stada ide jako sporo. To će, poručili su sa ovogodišnjih "Ovčarskih dana" biti moguće samo ukoliko se nastavi sa ovom politikom subvencija i ukoliko se više poradi na stabilizaciji tržišta.

- Trenutno imam 10 koza. Nikada ne muzem sve. Mesečno imam 600 do 700 litara mleka i mahom sve pretvaram u sir i prodajem mušterijama najviše u Beogradu. Kozije mleko je zdravo i dobro posebno za decu koja imaju problema sa disajnim or-

Stevan Dukić

ganizma. Mleko ne kuvam, kako bi lekovite bakterije bile delotvornije, a isto tako pravim i tvrdi sir. Od svinja nema ništa, to je bacanje para i jedino se ovce i koze isplate. Litar mleka prodajem za 100 dinara, a sir ide od 500 dinara u kriškama do 1000 dinara. Jarići idu 150 evra. To su jarići sa pedigreom, pa ih na farmi dajem za 250 evra i sve je mahom unapred prodato. Stavljam ih na internet, pa idu u Kolu, Suboticu, Sombor i ne mogu se požaliti, baš kao ni oni koji od mene kupuju pa se vraćaju ponovo. Ratarstvo kod nas odavno ne funkcioniše, svinjarstvo je već na izdisanju, posebno tamo gde vi ne možete da pustite svinje na slobodnu ispašu, kravarstvo takođe ne stoji najbolje zbog prevelikog uvoza mleka, pa jedino što ostaje jesu kozarstvo i ovčarstvo. Lično mislim da od kozarstva ima više koristi, meso, mleko, sir, jarići, ali svako od nas bira šta mu je bolje. Ono što je sigurno to je da se ja ovog posla neću odreći. Nisam mlad, ali nastojim da se kroz druženje sa mladim proizvođačima što bolje uključim u kozarsko tržište koje i kod nas polako narasta, jasan je Stevan.

Sava Vlaškalić

Laza Smiljanić

Ovčarstvo sve popularnije

Promocija poljoprivrede i zdrave hrane

Najviša dostignuća u oblasti proizvodnje hrane prikazalo 1.798 izlagača iz 30 zemalja na prostoru - Sajamsku izložbu razgledalo više od 130.000 posetilaca. Opšti utisak je da slovenačke farmere potresa ozbiljna kriza, jer su cene primarnih poljoprivrednih proizvoda, pre svega, mleka na nezabeleženom minimumu

Piše: **Branislav Gulan**

Najviša dostignuća u proizvodnji hrane na tradicionalnom 54. Međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Gornjoj Radgoni (Slovenija) prikazalo je 1.798 izlagača iz 30 zemalja na prostoru od 70.800 kvadratnih metara. Na ovoj evropskoj izložbi dostignuća u proizvodnji hrane, 2016. godine posebna pažnja bila je posvećena proizvodnji mahunastog povrća. Država partner ovogodišnjeg sajma bila je Mađarska. Ovogodišnju izložbu o proizvodnji hane u svetu razgledalo je više od 130.000 posetilaca. Tradicionalni, 54. Međunarodni poljoprivredni sajam u Gornjoj Radgoni (Slovenija), pod nazivom AGRA, 2016. godine održan je od 20. do 25. avgusta. Na njemu je učestvovalo i 26 preduzeća i kompanija iz Srbije, što je najviše od postojanja sajma.

Sa državnim i regionalnim nastupima, između ostalih, predstavili su se između ostalih i Belorusija, Poljska, Srbija, Hrvatska, Zagrebačka županija, Županijska komora Sisak i udruženje proizvođača iz Međumurske županije. Posebnu pažnju svake godine privlače već tradicionalne promocije "Najbolje iz Vojvodine", kao i proizvoda poljoprivredne i prehrambene industrije i turizma pod sloganom »Bogatstvo različitosti«. Na AGRI su predstavljene najprepoznatljivije robne marke poljoprivredne mehanizacije, sve što je potrebno za proizvodnju zdrave hrane, na način koji nije štetan za životnu sredinu, kao i vrhunske prehrambene proizvode, hrana i vino iz Slovenije. Na izložbenim prostorima, kao i kod pripreme stručnih događanja i prezentacija učestvovala su najistaknutije privredne i stručne institucije. Pažnju su privukle i posebne izložbe o ekološkoj proizvodnji hrane, upravljanju šumama i drvotom, poljoprivrednoj mehanizaciji za siguran i prihvatljiv rad, a posetioci su mogli da vide i izložbu životinja u stajama, kao i u manjeju sa pratećim stručnim događanjima. Predstavljene su slovenačke autohtone životinjske rase; goveda, konji, svinje, sitna stoka, pčelarstvo, male životinje, kao i proizvodnja ribe. Svim posetiocima koji se poljoprivredom bave profesionalno ili iz hobija, bile su namenjene izložbe u glavnoj sajamskoj bašti, permakulturnoj bašti, kao i na sajamskoj njivi gde su se, osim sadnica, mogle videti baštenske trave, jestivi kukuruz, industrijska kopolja kao i začinsko i aromatično bilje. U oazi zelene poslovne mogućnosti prikazan je nasad hmelja, slovenački izbor sadnica vinove loze, stare vrste jabuka kao i šumski nasadi za parkove. AGRU su pratile značajna stručna savetovanja,

društveni susreti, pijace, degustacije, takmičenja i zabavna događanja. Sajam AGRA pratilo je više od 100 pratećih stručnih, poslovnih i društvenih događaja koji promovišu poljoprivredu, zdravu ishranu i ekonomsku saradnju u EU.

Na sajmu AGRA bila je organizovana izložba *Ekoci - Eko civilne inicijative Slovenije sa partnerima* EKOCI GREEN DESIGN - Bogatstvo prirode i kreativnost ljudi u organskoj odeli od prirodnih materijala, kao i povezivanje u zelenom okruženju u privredi. Bilo je organizovano i više tematskih stručnih događanja, kao i proglašenje najinovativnijih vrsta odeli od prirodnih materijala i dodela plaketa nagrađenima u kategoriji prema oceni stručne komisije i u kategoriji prema oceni posetilaca.

"Dani Vojvodine", uspešna promocija

Tradicionalno obeležavanje "Dana Vojvodine" upriličeno je u okviru izložbenog prostora Pokrajinskog sekretarijata za privredu i turizam, koji je do sada deset puta učestvovao na Međunarodnom poljoprivredno - prehrambenom sajmu AGRA u Gornjoj Radgoni. Ova priredba je na sajamskoj mapi Evrope definisana kao jedna od najvažnijih poljoprivrednih manifestacija. Proizvode sa oznakom kvaliteta „Najbolje iz Vojvodine“, proizvode u postupku sertifikacije, kao i proizvode sa oznakom geografskog porekla, predstavilo je čak 26 izlagača sa teritorije AP Vojvodine. Na sajmu je učestvovao i pokrajinski sekretarijat za privredu i turizam. **Miroslav Nikić**, iz sekretarijata za privredu i turizam Vlade Vojvodine, posebno je istakao da je "potrebno produbljivati prijateljske i poslovne odnose dve zemlje, pogotovo u oblasti privrede, poljoprivrede i turizma, zbog sticanja novih iskustava i praćenja trendova". Prisutnima su se obratili potpredsednik Pokrajinske vlade i pokrajinski sekretar za privredu i turizam **Ivan Đoković**, generalni direktor Novosadskog sajma **Slobodan Cvetković**, kao i predsednik Uprave Pomorskog sajma **Janez Erjavec**. Bogatstvo kulturnoškog i etničkog miljea, u najboljem izdanju su predstavili učesnici projekta "Bogatstvo različitosti", putem gastronomske, znanstvene i folklorne predstave.

Na pitanja da li ovakve sajamske manifestacije otvaraju nove privredne mogućnosti i unapređuju li poslovnu i prijateljsku saradnju na svim nivoima, te o susretima sa relevantnim političkim činiocima, odgovorio je potpredsednik

Đoković. "Primarni potencijal koji bi trebalo da se obrađuje i plasira na tržište Evropske unije, je značajniji i bogatiji na teritoriji AP Vojvodine. Preko ove i sličnih manifestacija uspostavlja se značajnija saradnja sa Republikom Slovenijom, ne samo putem primarnih proizvoda, već i novih tehnologija i iskustava i evropske prakse sa kojom su usklađeni, kako bi ih primenili u Pokrajini. Bogatstvom različitosti probudili smo i nostalgiju za zajedničkim privrednim aktivnostima", istakao je Đoković, dodajući da su ekonomski efekti i kontakti u potpunosti opravdali učešće na ovogodišnjem Sajmu. Đoković je održao i susrete sa poslanikom Evropskog parlamenta i predsednikom Kluba prijatelja Srbije u Evropskom parlamentu **Francom Bogovičem**, ministrom poljoprivrede, šumarstva i prehane u Vladi Republike Slovenije **Dejanom Židanom**, kao i sa direktorom Pomorskog sajma **Janezom Erjavecem**. "Susreti delegacije Sekretarijata i 26 preduzeća sa zvaničnicima Republike Slovenije, u velikoj meri su uticali na uspostavljanje novih poslovnih odnosa i kontakata. Videli smo nove tendencije u kretanju poljoprivredne proizvodnje i agroindustrije, koje ćemo pokušati da prenesemo na Vojvodinu. Na ovogodišnjem sajmu u Gornjoj Radgoni, došlo je i do realizacije konkretnih poslovnih poduhvata", rekao je Đoković. On je posetio i opštinu Ljutomer, u severoistočnom delu Republike Slovenije, gde je, kao počasni gost, uručio pehare za prva tri osvojena mesta u 6. trci kasača na 2.100 metara. Tom prilikom je istakao značaj konjičkih sportova i konjarstva, što predstavlja još jedan aspekt povezivanja dve države i njihovih regiona. "Spoljno-trgovinska razmena između Slovenije i AP Vojvodine je u deficitu, dok je 30 slovenačkih kompanija investiralo upravo na teritoriji Vojvodine iznos od oko 500 miliona evra, pri čemu zapošljavaju približno 7.000 ljudi, naveo je Đoković.

Najveći izvozni potencijal Vojvodine je poljoprivreda, što otvara prostor za unapređenje saradnje u pogledu primarnih poljoprivrednih proizvoda i agroindustrije - rekao je Đoković.

On je ukazao na važnost ulaganja u revitalizaciju banja i banjskog turizma, navodeći da je potrebno iskoristiti termalne vode kojima Pokrajina raspolaže, po uzoru na Sloveniju, jer u Vojvodini postoje geotermalni izvori koji su nedovoljno iskorišćeni, a svega je pet banja, odnosno lečilišta. „Pokrajinski sekretarijat za privredu i turizam nastoji koncipijski da promeni pristup unapre-

Više od 130.000 posetilaca

denju i promociji turizma u AP Vojvodini, pre svega, u vidu aktivnog odmora i biciklizma, s obzirom da kroz njenu teritoriju prolazi međunarodna ruta Eurovelo 6, a njom i 20.000 biciklista na godišnjem nivou. Želimo da otvorimo i potencijale Dunava, što predstavlja jedan od strateških koraka, naveo je Đoković koji je dodao da je tržište Slovenije prepoznato kao ciljno tržište u okviru ove sfere. Kako je obrazložio pokrajinski sekretar, Slovenija jedna od najznačajnijih spoljnotrgovinskih partnera i jedna od retkih zemlja sa kojom je Vojvodina u 2015. godini imala suficit od 12 miliona evra, ali i povoljnu strukturu izvoza, jer veći deo čine industrijski proizvodi.

U narednom periodu promovisaćemo turističke brendove Vojvodine, na način koji nas oslikava kao dobre domaćine koji osnažuju kulturnoškiju saradnju i neguju prijateljske odnose -dodao je Đoković. On je razgovarao i sa ambasadorom Srbije u Sloveniji **Aleksandrom Radovanovićem** i sa slovenačkim ministrom poljoprivrede, šumarstva i prehane, **Dejanom Židanom**. Izložbeni prostor Sekretarijata posetili su predsednik Vlade Slovenije **Miro Cerar** kao i predsednik uprave Pomorskog sajma, **Janez Erjavec**. Mi svaki dan rastemo, sad smo u najboljim godinama, ističe **Boris Nikolas Erjavec**, projektni vođa sajma u Gornjoj Radgoni. Iz nekadašnjeg malog regionalnog sajma izrasli smo među srednje sajmove ove vrste u Evropi. Stalno se povećava broj učesnika, ali i posetilaca. Rezultati decenijskog nastupa srpskih privrednika na Sajmu u Gornjoj Radgoni se već primete. „Majevica“ je uspela da povрати neka tržišta na teritoriji Slovenije iz nekog prethodnog perioda, rekao je **Radenko Komad** iz „Majevice“.

Agrarna kriza

U organizaciji Društva agrarnih novinara Vojvodine, sajam je posetilo dvadesetak novinara, koji su bili gosti i kod nekoliko proizvođača hrane u Sloveniji. Opšti utisak je da slovenačke farmere potresa ozbiljna kriza, jer su cene primarnih poljoprivrednih proizvoda, pre svega, mleka na do sada nezabeleženom minimumu. Kriza je nastala posle uvođenja sankcija od strane EU Rusiji, pa su se javili viškovi hrane. Dejan Židan, ministar poljoprivrede Slovenije je naglasio, da je kriza ponajviše pogodila proizvođače mleka. Kriza je posledica viškova hrane koji postoje u EU. Sad je teško vreme za farmere u Sloveniji. Postoje viškovi hrane, cene su niže. Najbolja potvrda je da proizvođači sad po litri mleka dobijaju samo 23 do 24 centa po litri. Sa tim cenama nemoguće je da se preživi. Da bi opstala mešovita gazdinstva moraju pored agrara da rade još ponešto. Poljoprivrednici moraju da imaju dodatni posao, kao što je turizam ili nešto treće. Pripremaju se mere kako bi se olakšalo stočarima, dobiće povoljne kredite i jednokratnu pomoć kako bi se ublažili gubici u proizvodnji. Dakle, verujemo da ćemo krizu prevazići sa vanrednim merama da bi proizvođači dobili najmanje 30 centi

po litru. Govoreći o stanju agrokomplesu Slovenije, Židan je nalasio, da je za dve i po decenije samostalnosti Slovenije u ovoj republici značajno opao fond obradivog poljoprivrednog zemljišta. Ono se sa 560.000 hektara, koliko je - Slovenija imala, smanjilo na današnjih 470.000 hektara. Dakle, imamo ga manje za 15 odsto. Uzroci se nalaze u izgradnji infrastrukture, kuća, puteva, fabrika na najplodnijim oranicama. Da bi to zaustavili donećemo zakon o gradnji (čitaj zabrani) na najboljim njivama.

U vreme razvoja agrara, posebno stočarstva u Sloveniji, proteklih godina, gazdinstva kao mladi stočari, koji su se opredelili da napune staje, a primer je domaćinstvo **Boštjan i Martina Roškar**, iz Kolanjščaka - Sveti Jurij ob Ščavnici, dobili su bespovratno od države 40.000 evra koje su utrošili da bi napunili staje sa stokom, odnosno kravama mlekuljama. Oni su nasledili domaćinstvo od roditelja i proširuju proizvodnju. Sad imaju 40 krava mlekulja i nekoliko desetina junica i bikova. Deo proizvedenog mleka pretvaraju u prerađevine, sireve, kisela mleka i jogurte, koje prodaju na malo pa tako nadoknađuju deo gubitaka u stočarstvu u, posebno u prodaji svežeg mleka. Veruju da će kriza proći, u suprotnom smanjiće broj grla u stajama. Slične probleme ima i **Branko Slano** koji u svom gazdinstvu u selu Bolehnečiči, opština Sveti Juraj ob Ščavnici, ima čak 80 bikova u tovu i nekoliko desetina krava mlekulja. Uz pune staje iz zadovoljstva uzgaja i konje za trke... Hranu za stoku sam proizvodi na 25 hektara sopstvenog poseda. Zahvaljujući tome i opstaje, jer, kada bi sve morao da kupi, odmah bi od stada u stajama ostalo samo nekoliko grla za potrebe domaćinstva.

U Sloveniji se posebna pažnja poklanja razvoju vinogorja. Grožđe se proizvodi na oko 20.000 hektara. U sajamskom vinskome hramu gostima je o vinogorju, proizvodnji i potrošnji vina, i vinskoj kulturi, govorila 20. vinska kraljica Slovenije **Sara Štadler**. Ona je naglasila da širi vinsku kulturu i promovise Sloveniju u svetu.

Saradnja Srbije i Slovenije

Prema podacima Privredne komore Srbije, kao spoljnotrgovinski partner u srpskom izvozu 2015. godine Slovenija zauzima deveto mesto, a u uvozu je na 11 mestu. Ukupna robna razmena Srbije i Slovenije u 2015. godini bila je 873,7 miliona evra, što je za 6,4 odsto manje u odnosu na 2014. godinu. Izvoz u Sloveniju iznosio je 377 miliona evra i beleži pad od 11,5 odsto u odnosu na isti period 2014. godine. Uvoz iz Slovenije manji je za 2,2 odsto u odnosu na isti period 2014. godine i iznosio je 496,7 miliona evra. Deficit Srbije u robnoj razmeni u 2015. godini bio je 119,7 miliona evra. Za prvih pet meseci 2016. godine robna razmena dve zemlje iznosila je 388,6 miliona evra, što je za 14,2 odsto više u odnosu na isti period 2015. godine.

1.798 izlagača iz 30 zemalja

INDIJA • SEZONA SPREMANJA AJVARA

Domaće, pre svega..

S koro da nema domaće koja i ove jeseni nije kupila koji kilogram paprike, kako za punjenje tako i za najlepšu zimsku poslasticu-ajvar. Poznato je da je za ajvar potrebno puno strpljenja, truda i novca, ali kako kažu domaće nijedna kupovna zimnica ne može na trpezi da zameni domaću teglu ajvara. Ovih dana na indijskoj pijaci velike gužve, a prodavci imaju pune ruke posla. **Žaklina Ikraš** iz Novih Karlovaca na pijacu dolazi više od 30 godina, a kako kaže velika je potražnja za svim vrstama paprike, koju uzgaja na porodičnom gazdinstvu. U posao su uključeni svi - mladi i stari članovi domaćinstva i još dodatno angažuju žene za rad kako bi paprika bila spremna za prodaju na pijacama u Indiji i Staroj Pazovi.

Žaklina Ikraš, pijачni prodavac

- Kada je reč o ovogodišnjim cenama ajvaruša se prodaje po ceni od 70 dinara, somboka paradajz paprika 80 dinara, ljuta feferona 100 dinara, a babura i šilja od 50 do 60 dinara za kilogram - kaže ona i dodaje:

- To je svakako najaktuelnije ovih dana na pijaci, mada kupuju i plavi paradajz, dok karfiol i krastavčići tek sada kreću za turšiju koja se kasnije sprema.

Žaklina porodično proizvodi papriku na zemljištu površine od jednog hektara. Kako kaže uglavnom imaju 5 do 6 sorti, i sve se prodaju na pijacama u Indiji i Staroj Pazovi.

- Recimo, sredom i subotom kada paprika krene da se naveliko prodaje, donesem otprilike 20 kutija, to je oko 100 džakova. Ako u proseku

jedan džak ima od šest do devet kilograma, to je u proseku 600 do 800 kilograma paprike - ističe ona.

Kako dalje kaže, zadovoljna je ovogodišnjim rodnom, iako je polovičan.

- Paprika je prošarana, malo crvena malo zelena i na struku nema toliko roda kao što treba da bude, ali ne možemo reći da smo nezadovoljni - kaže Žaklina.- Kupuju domaće papriku i spremaju ajvar. Recimo, koliko god paprike da se kupi, dok se ispeče i iscedi ostane pola. To ne sprečava one koji vole ajvar da kupe papriku, jer ipak domaće ima prednost nad kupovnom zimnicom. Zato, uglavnom, dolaze stalne mušterije.

M. Balabanović

Sezona pečenja paprike

Ajvar po deda Jovinom receptu

Kako kažu pojedine domaće, ajvar se sprema po starinskim receptima koji se prenosi sa kolena na koleno. **Desanka Milovanović** iz Indije svake jeseni već 40 godina sprema ajvar od 400 kilograma paprike za celu porodicu i to po receptu njenog oca.

- Trebalo mi je jedno deset godina da usavršim taj recept po kojem je moj otac pravio ajvar. Na 15 kilogra-

Desanka Milovanović

ma očišćene paprike ide 2 litara ulja, 250 grama šećera i 200 grama soli, 2 konzervansa i manje od pola deci sirceta. Ispeče se paprika, očisti, samelje i kuva minimum tri sata kako bi sva voda izašla i kako bi ajvar bio gust kao džem kaže ova domaćica i tvrdi da je greh da se recept ne prenese dalje.

Veliko interesovanje za papriku

IZ LOKALNIH SAMOUPRAVA

PEĆINCI • RASPISAN JAVNI OGLAS ZA DAVANJE U ZAKUP DRŽAVNOG POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

U prvom krugu ponuđeno više od 1.900 hektara

Prijave se podnose do 23. septembra do 12 sati, a javno nadmetanje će se sprovesti od 26. do 30. septembra u zgradi opštine Pećinci prema rasporedu datom u javnom oglasu

U pećinačkoj opštini raspisan je javni oglas za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini putem javne licitacije na kojoj je u prvom krugu nadmetanja ponuđeno preko 1900 hektara državnog zemljišta. Svi zainteresovani uvid u dokumentaciju, odnosno grafički pregled katastarskih parcela po katastarskim opštinama i spisak parcela po formiranim javnim nadmetanjima koja su predmet izdavanja u zakup državnog zemljišta, mogu izvršiti u zgradi opštine Pećinci u kancelariji broj 14 svakog radnog dana od 9 do 13 sati.

Planiran obilazak poljoprivrednog državnog zemljišta koje se daje u zakup je u sledećim terminima: zemljište u katastarskim opštinama Ašanja i Kupinovo obilazi se 15.septembra ove godine od 9 sati, dan kasnije u istom terminu obilaze se k.o. Obrež, Ogar i Donji Tovarnik, 19.septembra k.o. Brestač i Karlovčić, zatim, 20.09.

k.o. Deč, Šimanovci i Sremski Mihajlovci, a 21.septembra k.o. Popinci, Pećinci, Sibač, Subotište i Prhovo.

Svakog dana u zgradi opštine Pećinci u kancelariji broj 30 mogu se preuzeti formular prijave i adresirane koverta, a rok za podnošenje prijave s propisanom dokumentacijom je do 23. 09. 2016. godine do 12 sati. Javno nadmetanje će se održati od 26. do 30. septembra ove godine u zgradi opštine prema rasporedu datom u Javnom oglasu.

Sve potrebne informacije, detalje o uslovima učestvovanja, potrebnoj dokumentaciji, pravilima o postupku sprovođenja javnog nadmetanja, zainteresovani mogu pogledati na zvaničnoj internet stranici opštine Pećinci u odeljku Javni oglasi. Takođe, za sve nejasnoće mogu kontaktirati **Andrijanu Jakovljević** na tel: 064/89 83 609 i **Pericu Graovca** na tel: 064/89 83 626.

G. M.

RUMA • JAVNO NADMETANJE ZA ZAKUP POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Manji odziv u prvom krugu

Predsednik opštine Ruma je 5. avgusta 2016. godine, raspisao Oglas za javnu licitaciju za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini. Ukupno se dodeljuje 457,71 hektar državnog zemljišta, koje je raspoređeno u 17 katastarskih opština. Pošto prethodne godine licitacija nije održana, saglasno uputstvu resornog ministarstva, lokalna samouprava u Rumi je pribavila prosečne cene iz okolnih opština sa kojima se graniči.

-Na osnovu tih cena, dobili smo prosečnu početnu cenu na nivou opštine Ruma, od 423,85 evra po hektaru, što odgovara njivi druge klase. Opredelili smo se da u skladu sa Zakonom, tu početnu cenu umanjimo na iznos 80 posto kako je i predviđeno jednim zakonskim članom, tako da je početna cena 339,08 evra. Licitacioni korak je ostao nepromenjen, i iznosi 1.000 dinara, govori šefica Odeljenja za urbanizam Opštine Ruma, **Tanja Drobac**.

Postoje određene šifre nadmetanja. Tri šifre nadmetanja u Stejanovcima, i jedna u Grabovcima koje su namenjene za voćnjak, i dve šifre za nadmetanje, jedna u Stejanovcima i jedna u Grabovcima, koje su namenjene za ribnjake, i one se daju na znatno duži period, od 30 do 40 godina. Sva ostala zemlja koja je predmet licitacije, daje se u zakup na period od jedne godine. Prvi krug Javnog nadmetanja za dodelu državnog zemljišta u zakup protekao je u odnosu na raniji period, sa daleko manjim brojem ponuda. Za sve one šifre i nadmetanja za 17 katastarskih opština, pristigle su samo 52 ponude. Početne cene, koje je odredilo resorno ministarstvo, su veoma visoke, pa se u prvom krugu

Sa licitacije

prijavilo veoma malo zainteresovanih poljoprivrednih proizvođača. Tako je samo pod jednom šifrom održano nadmetanje u pravom smislu, dok je u svim ostalim slučajevima, zadržana ona početna cena.

- U jednoj šifri nadmetanja za katastarsku opštinu Buđanovci, pojavila su se dva zainteresovana proizvođača, i od neke početne cene od 33.090 dinara, stiglo se do 44.090 dinara, što je ipak prilično visoka cena. Zakon je predvideo da se velika količina parcela dodeli po principu prečeg zakupa stočarima, a ono što je ostalo jesu male parcele. Mi smo tu pravili neku statistiku, tako da ima parcela koje su od samo 700-800 kvadratnih metara, i naravno da poljoprivrednici za njih nisu zainteresovani. Iole veće parcele, izlicitirane su već u ovom prvom krugu, kaže Tanja Drobac.

Na manji odziv poljoprivrednika, uticala je i izmena potrebne doku-

mentacije koja se morala dostaviti. Učesnici licitacije morali su da dostave dokaz o mestu prebivališta u poslednje tri godine. Izvod iz privrednog registra, kojim dokazuju da imaju gazdinstvo u aktivnom statusu takođe u poslednje tri godine, a kod šifre koje su namenjene za voćnjake, potrebno je bilo dostaviti i elaborat za podizanje višegodišnjih zasada, a kod ribnjaka, elaborat za izgradnju ribnjaka. Očekivanja su da će u drugom krugu odziv biti veći jer su i cene niže za 20 odsto, a jedino što se od dokumentacije dostavlja je to da poljoprivredni proizvođači imaju registrovano gazdinstvo u aktivnom statusu. U prvom krugu je izlicitirano 86.7045 hektara, a u drugom krugu će u ponudi biti još 371.0077 hektara. Pripreme za drugi krug licitacije su u toku, a nakon pribavljanja saglasnosti resornog ministarstva biće raspisan i javni oglas.

M. N.

Tehnologija proizvodnje zelene salate

Piše: Dipl. ing Senka Mišković, PSS Sremska Mitrovica

Zelena salata (*Lactuca sativa*) je jednogodišnja dikotiledona biljka iz porodice glavočika (*Asteraceae*), poreklom iz Azije, Evrope i severne Afrike i spada u najstarije gajene vrste povrća (prvi pisani podaci potiču iz III veka pre nove ere). Bogata je ugljenim hidratima, gvožđem, kalijumom, kalcijumom i provitaminom A, jabučnom i limunskom kiselinom. Kalorična vrednost je mala zbog velikog sadržaja vode (oko 94%).

Prema morfološkim osobinama rozete i lista salate razlikuju se pet varijeteta:

- var. *capitata* (glavičasta)
 - var. *longifolia* (marula, rimska)
 - var. *crispa* (lisnata)
 - var. *acephala* (za rezanje)
 - var. *angustana* (šparglasta)
- Kod nas se najviše gaji glavičasta salata koja se deli na:
- Puterice ili maslenke
 - Kristalke ili ledenke
- Salata je usev kratke vegetacije (50 do 120 dana), što zavisi od tipa, sortimenta, sezone i uslova gajenja.

Uslovi uspevanja

Salata niče pri temperaturi od 2-4°C. Rast i razvoj odvija se na temperaturama 10-18°C.

Dobro podnosi kratkotrajne mrazeve u fenofazi rozete čak i do -8°C. Visoke temperature preko 25°C dovode do ubrzanog cvetanja.

U kontrolisanim uslovima najpovoljnija za nicanje je temperatura 12-15°C, u fazi sadnje i ukorenjavanja 12-14°C i do kraja vegetacije do 15°C (temperatura zemljišta do 8°C), s tim da je noću temperatura za 4-8°C niža od dnevne.

Salata je biljka dugog dana. Za obrazovanje kvalitetnih glavica neophodna je dužina dana od 10 do 12 sati, a kod letnjih i kasnih sorti 12-16 sati. U senci i pri gustom usevu i zimi pri nedostatku svetlosti, usporava se rast salate a glavica ostaje rastresita.

Ima povećane zahteve prema vlažnosti zemljišta i umerene prema vlažnosti vazduha. Salatu treba zalivati ređe i obilno, i to posebno do momenta obrazovanja glavice.

Visoka vlažnost vazduha dovodi do pucanja glavice i masovne pojave oboljenja.

Najbolje uspeva na srednje lakim ili srednje teškim zemljištima bogatim hranivima, neutralne do blago kisele reakcije (pH 5,8-7).

Đubrenje

Kratka vegetacija i intezivan rast zahtevaju dosta hraniva, a najveći zahtev, salata ima prema azotu i kalijumu. Najčešće se salata đubri sa 60-100 kg/ha azota i fosfora i 100-120 kg/ha kalijuma, pri čemu se pred sadnju daje ukupna količina fosfora i kalijumovog đubriva i polovina azotnog đubriva, a ostatak azota u prvoj polovini vegetacije. **Zbog nakupljanja azota u listovima, hemijska analiza treba da bude obavezna mera koja će omogućiti pravilno doziranje đubriva.**

Zelena salata se uspešno gaji na otvorenom polju i u različitim oblicima zaštićenog prostora, direktnom setvom ili iz rasada. Proizvodnja rasada može biti u lejama, tresetnim kockama, saksijama i kontejnerima. U zemljište se prenosi rasad starosti 25-35 dana, koji ima 4-5 formiranih listova. Najpovoljnija je sukcesivna setva u razmacima 7 do 10 dana.

Na otvorenom polju se gaji u prolećnoj, letnjoj i jesenjoj setvi.

U letnjoj proizvodnji salate zbog visokih temperatura i ubrzanog cvetanja mora se voditi računa o odabiru sorte.

U zaštićenom prostoru gaji se u toplim lejama, plastenicima i staklenicima sa ili bez grejanja.

U ranoj proizvodnji salate nedostatak svetlosti je limitirajući faktor, tako da svetlost određuje dužinu vegetacije. Greška je ukoliko nedostatak svetlosti u ovom periodu pokušamo da kompezujemo povećanjem temperature. U tom slučaju dobija se nekvalitetna i rastresita glavica.

Savremena proizvodnja zelene salate podrazumeva sadnju na malč foliji (crne ili crno/bele), koja mora biti dobro zategnuta, bez vazdušnih džepova, potpuno nalegnuta na zemljište. Malč folija spre-

U zaštićenom prostoru gaji se u toplim lejama, plastenicima i staklenicima sa ili bez grejanja

Proizvodnja	Setva	Sadnja	Berba
Prolećna (sa agrotekstilom)	10.01-20.01	20.02-30.02	15.04-01.05
Prolećna (bez agrotekstila)	15.01-30.01	01.03-15.03	10.05-30.05
Letnja	15.05-15.07	01.04-10.08	01.07-15.09
Jesenja (bez agrotekstila)	20.07-25.08	10.08-10.09	15.10-15.11
Jesenja (sa agrotekstilom)	15.08-30.08	05.09-20.09	15.11-15.12

Proizvodnja	Setva	Sadnja	Berba
Jesenja	10.08-10.09	01.09-30.09	05.10-20.11
Zimska (bez grejanja)	10.09-25.09	10.10-30.10	15.11-10.12
Zimska (sa grejanjem)	10.10-20.10	15.11-01.12	15.02-10.03
Rano prolećna (bez grejanja)	05.11-20.11	15.12-05.01	01.02-15.03
Rano prolećna (sa grejanjem)	01.12-15.12	15.12-05.01	01.04-20.04

Optimalna temperatura za vegetativni rast	16°C
Optimalne u toku noći	8-15°C
Minimalna temperatura za rast biljke (biljka živi a ne raste)	5°C
Formiranje sitnih glavica	5-8°C
Oštećenje od mraza	-5°C do -8°C

Salata spada u najstarije gajene vrste povrća

čava zemljišne patogene (usporava zarazu), održava zemljište čisto od korova (smanjena upotreba herbicida), čuva vlagu (kap po

kap), biljka ne dolazi u kontak sa zemljom (čistija je).

U zavisnosti od krupnoće sorte salate sadi se na razmak 20 x 20, 20 x 25 ili 30 x 30 cm. Pokrivanje agrotekstilom usev se štiti od niskih temperatura (temperatura ispod folije povećava se i do 5°C). Agrotekstil se može postaviti direktno na usev ili odvojiti lukovima od drveta ili plastike od salate. Ukoliko se za pokrivanje koristi agrotekstil potrebno je pojačati kontrolu na bolesti i štetocine.

Berba

Salata se bere u tehnološkoj zrelosti, sukcesivno i to kad glavice dobiju željeni oblik i veličinu. Glavice se seku ostrim nožem neposredno ispod zadnjih listova uz odstranjivanje oštećenih listova rozete. Pakuju se u plitke gajbe ili kutije, glavicama okrenutim na dole, maksimalno u dva reda. Bitno je da se brzo plasiraju jer gube svežinu i venu. Pri temperaturi od 5°C mogu se čuvati 3-5 dana, a pri temperaturi od 1°C i relativnoj vlažnosti vazduha od 90 do 95% 15-25 dana.

Savremena proizvodnja zelene salate podrazumeva sadnju na malč foliji

BILJEM PROTIV KARCINOMA

Protiv raka prostate

Najnovije američke medicinske studije pokazuju da u borbi protiv raka prostate mnogo bolje rezultate pokazuju agresivna terapija – hiruški zahvat ili zračenje – nego metod lečenja takozvanom brahtiterapijom

Istraživači sa Univerziteta Džons Hopkins izolovali su kod laboratorijskih miševa gen koji može da zaustavi razvoj raka prostate i tako spreči pojavu meastaza. Po rečima dr Džona Ajsaka, koji je rukovodio istraživanjem, eksperimentalnim životinjama ubrizgavane su ćelije raka prostate.

Američki istraživači nisu ispitali rezultate svog otkrića na ljudima, ali su uzeli uzorke tkiva 200 muškaraca koji boluju od raka prostate, kako bi ustanovili da li u njima postoji ovaj gen.

Tradicionalna tehnika koja se koristi za lečenje obolelih od raka prostate, ubacivanje malih radioaktivnih zrnaca, postala je efikasnija zahvaljujući novoj metodi ubacivanja čestica u samu žlezdu, saopštili su američki lekari iz Ohaja. Klasična tehnika se sastoji od ubacivanja u prostatu malih kapsula veličine zrna pirinča koje sadrže radioaktivni element jodin, međutim, nedosta-

tak te metode je da implatacija nije precizna i da dolazi do zračenja ne samo kancerogenih ćelija, već i zdravih.

Američki urolog Džek Samers ocenio je da nova metoda koja koristi tehniku ultrazvuka, omogućava da se sa preciznošću odredi položaj prostate i dobije slika tumora. Lekar može da precizno odredi broj ubačenih zrnaca jodina, kao i mesto gde treba da se ubace.

Operacija koja traje oko jedan sat podrazumva ubacivanje 50-60 kapsula kroz jednu iglu. Taj način lečenja raka prostate je prikladniji za starije od 70 godina, rekao je dr Samers. Prema nekim studijama, ubacivanje jodina na početku bolesti imalo 93% uspeha.

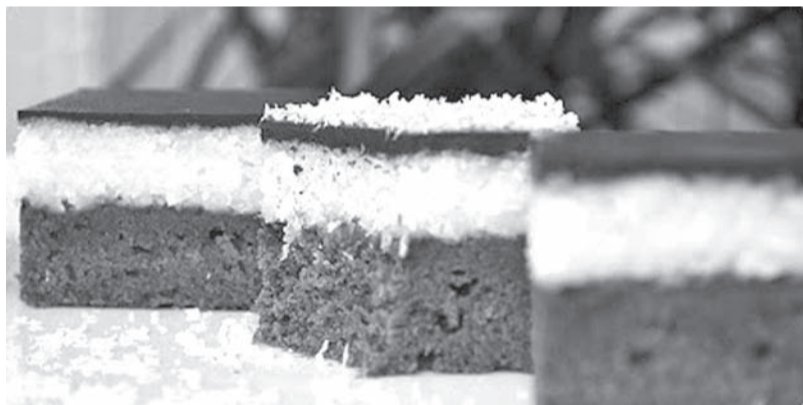
Agresivna terapija

Najnovije američke medicinske studije pokazuju da u borbi protiv raka prostate mnogo bolje rezultate

Crvene paprike sadrže lipolen koji štiti od raka materice i prostate

Stari recepti Kolač sa kokosom

Potrebno je – za biskvit: 200 g brašna, 4 jaja, 250 g maslaca ili margarina, 200 g šećera, 4 kašike mleka, 1 čajna kašika praška za pecivo, 3 kašike kaka;

za nadev od kokosa: -500 ml mleka, 200 g šećera, 200 g maslaca ili margarina, 6 kašika griza, 200 g kokosa;

za glazuru: 40 g vode, 120 g šećera, 40 g kaka, 80 g slatke pavlake, 1 vrećica želatina.

Priprema: Penasto izmiksajte margarin sa šećerom pa dodajte jedno po jedno jaje i ostale sastojke. U protivan veličine 20x30 istre-

site smesu, poravnajte pa pecite na 170 C oko 25-30 minuta.

U pola litre mleka stavite šećer, zakuvajte, dodajte griz, margarin pa kad se zgusne dodajte kokos.

Na malo ohlađeni biskvit rasporedite masu od kokosa.

Za glazuru dodajte vodu sa šećerom i mešajte dok se šećer ne otopi pa prelijte po kakau. Namočite želatinu po uputama na vrećici, pa kad nabubri rastopite je u zagrijanom slatku pavlaku. Deo sa kakaom i deo sa šlagom sjedinite i dobro promiješajte, pa prelijte po kolaču.

Ostavite da se dobro ohladi i stegne.

pokazuju agresivna terapija – hiruški zahvat ili zračenje – nego metod lečenja takozvanom brahtiterapijom.

Brahterapija se sastoji od ubrizgavanja radioaktivnog materijala u obolelu prostatu, organ veličine oraħa koji učestvuje u stvaranju muškog semena.

U Americi se rak prostate smatra drugim po redu uzročnikom smrti kod muškaraca, posle raka pluća. Procenjuje se da u toku godine u SAD biti dijagnosticirano oko 184.000 slučajeva raka prostate. Prema podacima američkog Udruženja za borbu protiv raka tom obolenju podličiće gotovo polovina obolelih. Ipak, lekari se često, opredeljuju za brahterapiju, a veoma često, naročito kod starijih pacijenata, naprosto odluče da čekaju i prate tok bolesti.

Paradajz i paprike protiv raka?

Crvene paprike i paradajz sadrže lipolen prirodni pigment, koji štiti od raka materice i prostate. Povrće, poput kelja, dok se žvače ili seče, proizvodi supstance pod nazivom indoli koji štite od pojava raka dojke.

U studiji stručnjaka sa Medicinskog fakulteta Harvard i sa Pensilvanijskog univerziteta ispitali su 1.872 muškarca obolela od raka prostate kod kojih se tumor razvijao različitim brzinom. Ustanovljeno je da kod pacijenata sa agresivnim tumorom, koji su bili podvrgnuti brahterapiji, postoje duplo veći izgledi da se tumor ponovo pojavi u roku od pet godina nego kod onih koji su se lečili hiruški ili zračenjem.

Druga studija, koju su sačinili istraživači sa Univerziteta Konektikat, dovela je u pitanje i strategiju čekanja. Ispitivanje koje obuhvata 767 pacijenata pod minimalnim tretmanom pokazalo je da postoji verovatnoća od 60 do 87 odsto da će osobe sa najagresivnijim tumorom podleći bolesti u roku od 15 godina od postavljanja dijagnoze.

Rak prostate i seksualna aktivnost

Muškarci koji su seksualno veoma aktivni izloženi su većem riziku od raka prostate, od onih koji vode umereniji ljubavni život. Tvrdje švedski naučnici.

Prenoseći rezultate istraživanja kancerologa Svena Olofa Andersona, govori se da su drugi faktori rizika za rak prostate, rani početak puberteta i sterilizacija (vezektomija).

Anderson tvrdi da pušenje i konzumacija alkohola nemaju bitan efekat na pojavu ovog tipa raka.

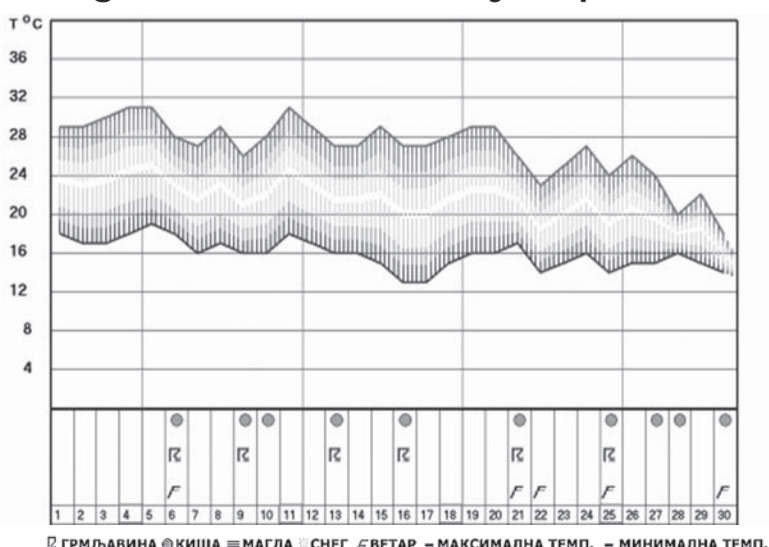
On, međutim, ne preporučuje seksualne apstinenciju, jer smatra da faktor rizika nije u samom broju seksualnih odnosa, već je u pitanju neki hormon koji takođe podstiče seksualni nagon.

Rak prostate – dirati, ili...

Stariji muškarci koji su oboleli od blažeg oblika raka prostate bolje je da se ne leče, smatraju američki istraživači. Prema studiji koju su izradili stručnjaci sa Univerziteta države Konektikat, muškarci od 65 do 75 godina, kod kojih je pronađen manji maligni tumor na prostati, nisu živeli kraće ukoliko se nisu lečili, od onih koji su se podvrgli operaciji ili nekoj terapiji. Prateći 451 pacijenta sa lakšim oblikom raka prostate lekari su utvrdili da nakon sedam godina niko nije umro od te bolesti. Nakon 10 – 15 godina samo 9 odsto ih je umrlo od raka prostate. To je potvrda, da nije potrebno agresivno lečenje lakših oblika raka prostate.

Pacijenti oboleli od težih oblika raka prostate umiru četiri do osam godina ranije od svojih zdravih vršnjaka bez obzira na oblik lečenja.

Prognoza vremena do kraja septembra

Promet roba na Produktnoj berzi

od 5. 9. do 9. 9. 2016.

Najvažnije iz protekle nedelje:

- pad cene kukuruza
- rast cene pšenice
- dešavanja na svetskim berzama

U danima kada je žetva suncokreta pri kraju, žetva soje na početku, uz očekivanje žetve kukuruza, logično je da se cene ove tri uz pšenicu najzastupljenije ratarske kulture još nisu izdefinisale na tržištu i da imamo jedno veliko tržišno odmeravanje snaga što bitno utiče i na obim prometa. U periodu 05.09.-09.09. tekuće godine preko berze u Novom Sadu prometovano je ukupno 450 tona robe, što je u odnosu na količinski promet u prethodnoj nedelji manje za 10,00%. Vrednost robe koja je prodana preko berze je iznosila

9.754.250 dinara ili za 38,16% manje nego prethodne nedelje.

Žetva pšenice je uveliko iza nas i shodno tome situacija na tržištu ove robe se odvija u skladu sa uobičajenim očekivanjima. Posle velike ponude u toku žetve, što je rezultiralo sezonski najnižom cenom, dva meseca posle tog tržišnog udara na strani ponude, cena je počela polako da raste. Prosečna registrovana cena na novosadskoj berzi u protekloj nedelji je iznosila 16,64 din/kg (15,13 bez PDV), što je u odnosu na prethodnu nedelju rast od 2,23%.

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, rod 2015.	25	19,80	25	19,80	-10,45%
Pšenica, rod 2016.	325	16,50-16,67	325	16,50-16,67	+2,23%
Suncokret, rod 2016.	100	38,50	100	38,50	+1,74%
Brašno T-500	100	21,45	-	-	-
Suncokretova sačma 33%	100	26,88	-	-	-

PRODEX

Skroman promet, nešto manji od prošlonedeljnog, doneo je tokom ove nedelje cenovne promene na tržištu pšenice, a posebno na tržištu kukuruza.

Posle dvomesečnog cenovnog tavorjenja, u rasponu od 14,00 – 15,00 din/kg, bez PDV-a, pšenica konačno pokazuje znake cenovnog oporavka. Za hlebno zrno standardnog kvaliteta ove nedelje se plaćalo 15,00 i 15,15 din/kg, bez PDV-a, dok se izvozni kvalitet, doduše bez adekvatnog odgovora tražnja, nudio i po 15,80 din/kg, bez PDV-a.

Sa druge strane trend pada cene prošlogodišnjeg roda kukuruza, nastavljen je i to veoma intenzivno, s obzi-

rom da je u odnosu na prethodnu nedelju cena žutog zrna pala za čak 2,00 din/kg, u odnosu na kraj prethodne nedelje.

Daleko veći procentualni pad cene kukuruza, u odnosu na rast cene pšenice, doveo je do drastičnog pada indeksne vrednosti PRODEX-a, Ovaj indeks danas beleži vrednost od 205,83 indeksnih poena, čime je za čak 6,05 indeksnih poena manji nego prošlog petka. Time je indeksna vrednost ovog pokazatelja vraćena na svoje prosečne vrednosti od pre 3 nedelje, odnosno pre perioda veoma izraženog, ali i veoma kratkotrajnog cenovnog skoka kukuruza.

Nalazimo se na pragu jedne od najboljih žetvi kukuruza u poslednjih deset godina. Procene prinosa novog roda su veoma optimistične i to ne samo kao nas već i u svetu. Iz tih razloga približavanjem žetve, cena kukuruza prošlogodišnjeg roda je u osetnom padu. U protekloj nedelji registrovana je cena od 19,80 din/kg (18,00 bez PDV) i to je za čitavih 10,45% manje u odnosu na cenu kukuruza u prethodnoj nedelji. U narednom

periodu sve do početka berbe očekuje se dalji pad cene, do momenta kada se izdefiniše cena novog roda.

Tržište suncokreta se polako stabilizuje. Posle mnogo nedoumica, licitiranja, pritisaka, cena ove robe je našla svoju pravu meru na nivou od 38,50 din/kg (35,00 bez PDV). U odnosu na cenu iz prethodne nedelje to je rast od 1,74%. Iskustvo nam govori da će uskoro ova roba nažalost da zavši svoju tržišnu epizodu koja traje samo toliko koliko traje žetva. Slab tržišni kapacitet naših paora koji uzgajaju ovu kulturu navodi na potrebu da se pronađu modaliteti kako bi našim proizvođačima omogućili da ovom robom trguju tokom cele godine kao što je slučaj sa ostalim robama. U protivnom, svaki put će biti pred svršenim činom u sučeljavanju sa uljarama po principu "uzmi ili ostavi", što svakako proizvođačima ne ide u prilog.

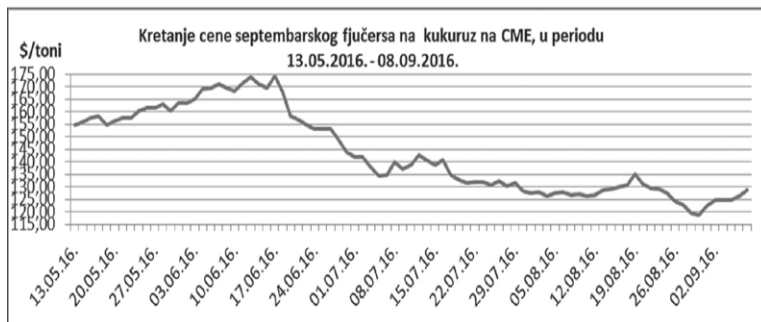

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP, SEPTEMBARSKI FJUČERS 2016.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	137,13 \$/t	137,13 \$/t	136,32 \$/t	137,87 \$/t	138,53 \$/t
Kukuruz	124,56 \$/t	124,56 \$/t	124,64 \$/t	126,37 \$/t	128,74 \$/t

BUDIMPEŠTA	
PŠENICA	KUKURUZ
129,47 €t (fjučers dec 16)	132,71 €t (fjučers nov 16)

EURONEXT PARIZ	
PŠENICA	KUKURUZ
161,25 €t (fjučers sep 16)	145,25 €t (fjučers nov 16)

Pokriivanje kratkih pozicija i dobar izvoz su ove nedelje pozitivno uticali na cenovna kretanja na Čikaškoj berzi. FAO indeks hrane je je u avgustu iznosio

165,6 poena, što je za 1,9% više u odnosu na jul i skoro 7% više u odnosu na upoređujući period prošle godine. Avgustovska vrednost indeksa je najviša od

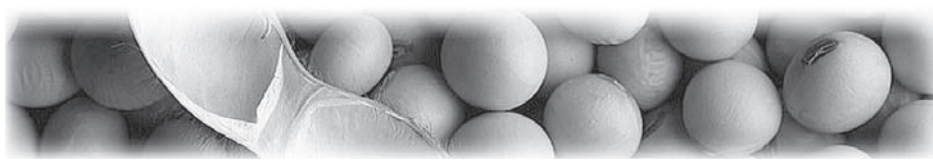
maja 2015. Osim žitarica, cene svih ostalih roba koje ulaze u indeks su beležile rast, a pre svega mlečni proizvodi, ulje i šećer. FAO indeks žitarica je pao za 3,0% na

143,6 poena usled obilnih zaliha i povoljnih vremenskih uslova.

Pšenica je u čikagu u odnosu na prošlu nedelju poskupela za 240%, a kukuruz za 5,15%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno, sep. 16	355,83 \$/t	355,83 \$/t	357,96 \$/t	364,36 \$/t	364,50 \$/t
Sojina sačma, sep. 16	313,70 \$/t	313,70 \$/t	317,10 \$/t	323,80 \$/t	325,10 \$/t

Fjučerseri na soju, odnosno sojinu sačmu su takođe zabeležili rast. Soja je skuplja za 3,44%, a sojina sačma 3,83%.

U Budimpešti je pšenica skuplja za 0,38%, dok je kukuruz jeftiniji za 0,37%. U Parizu je cena pšenice značajno pala, za 7,78%, dok je kukuruz skuplji za 0,16%.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs
INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7³⁰ do 14³⁰

SPONZOR
Francuski hibridi kukuruza i suncokreta
Limagrain d.o.o.
21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagrain.com
branimir.alivajovic@limagrain.com
www.limagrain.rs

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.

VOĆE 5.9.2016. - 12.9.2016.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Ananas (sve sorte)	Uvoz(Kostarika)	kg	200.00	200.00	200.00	bez promene	vrlo slaba
2	Banana (sve sorte)	Uvoz(Ekvador)	kg	130.00	130.00	130.00	bez promene	prosečna
3	Breskva (sve sorte)	Domaće	kg	60.00	100.00	80.00	rast	dobra
4	Grejpfrut (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	160.00	160.00	160.00	pad	vrlo slaba
5	Grožđe (belo Afuz Ali)	Domaće	kg	70.00	75.00	70.00	pad	prosečna
6	Grožđe (belo ostale)	Domaće	kg	70.00	70.00	70.00	pad	dobra
7	Grožđe (crno Hamburg)	Domaće	kg	70.00	80.00	70.00	bez promene	dobra
8	Grožđe (crno Kardinal)	Domaće	kg	70.00	75.00	75.00	bez promene	prosečna
9	Grožđe (crno ostale)	Domaće	kg	70.00	70.00	70.00	bez promene	prosečna
10	Jabuka (Ajdared)	Domaće	kg	30.00	35.00	35.00	pad	dobra
11	Jabuka (Delišes ruž.)	Domaće	kg	35.00	40.00	40.00	pad	prosečna
12	Jabuka (Delišes zlatni)	Domaće	kg	35.00	40.00	40.00	pad	prosečna
13	Jabuka (Greni Smit)	Domaće	kg	35.00	40.00	40.00	pad	prosečna
14	Jabuka (Jonagold)	Domaće	kg	35.00	40.00	40.00	-	slaba
15	Jabuka (Mucu)	Domaće	kg	30.00	35.00	30.00	bez promene	dobra
16	Jabuka (ostale)	Domaće	kg	30.00	35.00	35.00	pad	dobra
17	Kivi (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	220.00	220.00	220.00	rast	vrlo slaba
18	Kruška (Viljamovka)	Domaće	kg	50.00	60.00	60.00	pad	prosečna
19	Kruška (ostale)	Domaće	kg	35.00	80.00	60.00	bez promene	dobra
20	Kruška (ostale)	Domaće	kg	90.00	90.00	90.00	bez promene	prosečna
21	Kupina (sve sorte)	Domaće	kg	300.00	300.00	300.00	-	vrlo slaba
22	Lešnik (očišćen)	Domaće	kg	1000.00	1000.00	1000.00	bez promene	prosečna
23	Limun (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	160.00	230.00	230.00	pad	prosečna

POVRĆE 5.9.2016. - 12.9.2016.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	veza	15.00	15.00	15.00	bez promene	prosečna
2	Boranija (olovka)	Domaće	kg	100.00	120.00	120.00	bez promene	vrlo slaba
3	Boranija (šarena)	Domaće	kg	100.00	100.00	100.00	pad	vrlo slaba
4	Boranija (žuta)	Domaće	kg	100.00	120.00	100.00	pad	vrlo slaba
5	Brokola (sve sorte)	Domaće	kg	120.00	120.00	120.00	pad	slaba
6	Celer (sve sorte)	Domaće	kg	100.00	100.00	100.00	rast	slaba
7	Cvekla (sve sorte)	Domaće	kg	30.00	30.00	30.00	pad	prosečna
8	Dinja (sve sorte)	Domaće	kg	20.00	30.00	30.00	pad	prosečna
9	Karfiol (sve sorte)	Domaće	kg	40.00	60.00	60.00	pad	prosečna
10	Kelj (sve sorte)	Domaće	kg	50.00	60.00	60.00	bez promene	vrlo slaba
11	Krastavac (Kornišon)	Domaće	kg	50.00	80.00	70.00	rast	vrlo slaba
12	Krastavac (salatar)	Domaće	kg	50.00	65.00	60.00	pad	dobra
13	Krompir (beli)	Domaće	kg	20.00	30.00	30.00	bez promene	dobra
14	Krompir (crveni)	Domaće	kg	20.00	30.00	30.00	bez promene	dobra
15	Kupus (sve sorte)	Domaće	kg	20.00	25.00	25.00	bez promene	dobra
16	Lubenica (sve sorte)	Domaće	kg	10.00	14.00	10.00	pad	dobra
17	Luk beli (sve sorte)	Domaće	kg	300.00	350.00	300.00	rast	prosečna
18	Luk crni (mladi)	Domaće	veza	20.00	25.00	20.00	bez promene	vrlo slaba
19	Luk crni (sve sorte)	Domaće	kg	18.00	25.00	25.00	bez promene	dobra
20	Paprika (Babura)	Domaće	kg	40.00	65.00	60.00	rast	dobra
21	Paprika (ljuta)	Domaće	kg	60.00	120.00	60.00	bez promene	dobra
22	Paprika (ostala)	Domaće	kg	45.00	60.00	60.00	bez promene	dobra
23	Paprika (šilja)	Domaće	kg	50.00	70.00	50.00	rast	dobra
24	Paradajz (sve sorte)	Domaće	kg	30.00	65.00	65.00	bez promene	dobra
25	Pasulj (beli gradištanac)	Uvoz(uvoz)	kg	200.00	220.00	220.00	rast	prosečna
26	Pasulj (beli tetovac)	Uvoz(uvoz)	kg	200.00	220.00	200.00	bez promene	dobra

IZVEŠTAJ ZA ŽITARICE, ULJANE KULTURE I KRMNO BILJE

* Kvalitet proizvoda je prema JUS standardima ukoliko drugačije nije naznačeno

GAZDINSTVO Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	20.00	24.00	22.00	-	prosečna

MALOPRODAJA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	22.00	25.00	24.00	-	prosečna
2	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	20.00	24.00	22.00	bez promene	prosečna
3	Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	60.00	75.00	65.00	bez promene	slaba
4	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	21.00	25.00	23.00	bez promene	dobra
5	Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	30.00	45.00	35.00	bez promene	slaba

PIJACA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	22.00	26.00	24.00	-	dobra
2	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Domaće	kg	20.00	22.00	21.00	bez promene	dobra
3	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	18.00	22.00	20.00	bez promene	prosečna
4	Sojino zrno	džak 50kg	Domaće	kg	40.00	60.00	50.00	bez promene	slaba
5	Stočni ječam	džak 50kg	Domaće	kg	20.00	24.00	22.00	bez promene	prosečna
6	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	18.00	22.00	20.00	bez promene	dobra

SILOS Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	18.00	23.00	21.00	bez promene	prosečna

CENE ŽIVE STOKE

Mesto prikupljanja cena: Loznica - stočna pijaca

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Cena (din)			Trend	Ponuda, broj grla
				min	max	dom		
1	Jagnjad	sve težine	sve rase	250.00	300.00	280.00	bez promene	21-25
2	Jarad	sve težine	sve rase	210.00	230.00	220.00	bez promene	0-5
3	Koze	sve težine	sve rase	140.00	160.00	150.00	bez promene	0-5
4	Krmače za klanje	>130kg	sve rase	100.00	130.00	115.00	bez promene	0-5
5	Ovca	sve težine	sve rase	130.00	170.00	150.00	bez promene	11-15
6	Prasad	16-25kg	sve rase	170.00	200.00	180.00	bez promene	31-50
7	Prasad	<=15kg	sve rase	180.00	200.00	190.00	bez promene	16-20
8	Tovljenici	80-120kg	sve rase	140.00	180.00	160.00	bez promene	0-5

IZVEŠTAJ O CENAMA ŽIVE I ZAKLANE STOKE U KLANICAMA

Mesto prikupljanja cena: Beograd klanica

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Cena (din)			Trend	Ponuda, broj grla
				min	max	dom		
1	Bikovi	>500kg	HF	200.00	220.00	215.00	pad	prosečna
2	Bikovi	>500kg	SM	230.00	240.00	230.00	bez promene	prosečna
3	Tovljenici	80-120kg	sve rase	187.00	195.00	192.00	rast	prosečna

MALI OGLASI

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA

- Traktor kosačica. Tel: 064/177-99-12.
- Prodajem traktor IMT 533, 1979. godište, u odličnom stanju, potpuno ispravan. Cena po dogovoru. Tel: 022/268-04-20 i 064/595-07-22.
- IMT 560 bez ulaganja u odličnom stanju. Gume skoro nove, registrovan, garažiran. Radio samo lagane poslove (prskanje, sejanje, baliranje, razbacivanje veštaka, košenje i transport). Nije radio u oranju i obradi zemlje pošto posedujem i jedan veliki traktor. Tel:064/136-20-90.
- Zetor 4911 u odličnom stanju. Tel:022/432-237.
- Na prodaju Torpedo 4806 C, 1986. god. u odličnom stanju. Tel:063/531-155.
- IMT 539, 2010 godina fabričko stanje. Tel:069/161-77-38.
- Na prodaju tri Rakovice. Rakovica 60, 1975. god. 2500 EUR, Rakovica 65, 1987. god. 3.500 EUR i Rakovica 65, 1989. god. 4.200 EUR. Tel:063/531-155.
- Zetor 6211. 1990. godište, 4000 radnih časova. Zvati u između 19-21h. Tel:022/432-237.
- Ursus C335. Registrovan. Tel:022/488-662.
- Prodajem kombajn 142. Crvene boje. Može zamena. Tel:062/487-159.
- Prodajem traktor Ursus 355C i dvobrazni plug. Veoma povoljno. Tel:064/976-01-93.
- Prodajem traktor IMT577 uz priključne masine, 1983 godiste -5 brzina, hidraulični volan. u voznom stanju .Cena traktora 4000 Eura. Tel: 069/162-52-45.
- Prodajem IMT traktor godina proizvodnje 2002, prvi vlasnik, u odličnom stanju, kompresor. Tel: 064/216-61-94.
- MTZ na prodaju. Traktor, u odličnom stanju. Tel: 064/256-24-15.
- Traktor Belarus. Potpuno ispravan, traktor novije generacije. Tel: 063/825-80-50.
- Na prodaju New Holland 8050, četvorredni adapter za kukuruz sa roto seckom i seckom za slamu, heder za pšenicu sirine 360 cm, motor Mercedes benz 130 KS. Iz uvoza spreman za zetvu. Cena nije fiksna. Tel: 064/466-3926, 022/301-166.
- Na prodaju IMT 539, 2010 godina fabričko stanje. Tel: 069/161-77-38.
- Na prodaju Ursus C335 registrovan. Tel: 022/488-662 I 064/370-23-12.

OPREMA

- Prikolica potpuno ispravna 5.5t nosivost metalne stranice i patos nigde nije trula ima rinfuzu sa leve strane i isput na patosu tubeles gume. Tel:065/517-92-95
- Silo kombajn Sip. U odličnom stanju, malo korišćen. Tel:063/544-390.
- Prodajem IMT dvobrazni plug. Tel:066/312-736.
- Traktorska prikolica. Nosivost prikolice do 3 tone. Tel:063/714-98-59.
- Setvospremač marke Panonija 3m širine sa 30 kom velikih s opruga većinom su sve nove i pačijim nogama samooštrečim iz radionice Huđik Temerin ima dva rotora ubačeni novi ležajevi znači setvospremač u ekstra stanju. Tel:061/200-32-17.
- Dvobrazni plug – Slavonac. Stanje odlično. Tel:063/882-51-04.
- Vučena tanjirača Ferokop 40 diskova. Tel:066/455-540.
- Rotori za drljaču u dobrom stanju, možda 2-3 ležaja zamenući. Kupljeni zbog nadogradnje i tako ostali. Tel:064/249-17-02.
- Teška drljača 5.5 metara. Nova, ne-korišćena drljača 2016 god, menjam za traktor 70-100 konja. Hidraulika. Tel:065/250-6625.
- Prodajem berač Zmaj 222 ili menjam za balirku, uz doplatu. Tel: 063/825-65-14.
- Setvospremači prodaja. Tel: 063/832-8373 , 022/301-751.

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "BILANS VM"

Trg Vojskovođa brigada BB
Sremska Mitrovica, Tel: 064/06-06-450

- Na prodaju vučene i noševce V tanjirače. Tel: 069/771-651, 022/230-17-51.
- Prodajem: špartač za kukuruz trofazni I.M.T. Rasturač za veštačko đubre I.M.T Elevator - istovarivač kukuruza Drljača, preklapajuća, Plug jedna brazda I.M.T i plug dve brazde IMT malo korišćeno, kao novo. Tel: 063/613-603.
- Na prodaju prikolica 5.5t, metalne stranice i patos, rinfuza sa leve strane, isput na patosu, tubeles gume. Tel: 065/517-92-95.
- Na prodaju Motokultivator IMT 506 u ispravnom stanju. Tel: 063/370-150.
- Na prodaju alko farmer 2002 god malo radial. Tel: 062/364-442.
- Na prodaju Dvobrazni plug – Slavonac. Tel: 063/882-5104.
- Na prodaju Berač SIP EKO 3500. Berač u besprekornom stanju, kao nov! 1991. godište. Tel: 063/882-51-04.
- Na prodaju krunjač za kukuruz, trofazni 3kW, bubanj širine 400mm. Tel: 022/476-092.
- Na prodaju Viking mb 400 kosilica nova kosilica, samo dva puta košeno. Tel: 064/567-36-63.
- Na prodaju šestoredni adapter za sunčokret za Deutz Fhar. Tel: 066/455-540.
- Na prodaju rotaciona kosačica marke Deutz-Fahr, radnog zahvata 1.85 sa kardanom, novim noževima, odlično očuvana. Tel: 063/886-97-17.

Prodajem John Deere kombajn 1075 H4; širina hedera 4,9 metara, bunker 5 tona, 5 slamotresa, hidropogon, sečka, klima. Cena: dogovor. Tel: 064/700-58-75

- Na prodaju presa marke internacional. Tel: 064/214-92-15.
 - Na prodaju Zmajevka, tip 470. Svetlosna signalizacija, vazdušne kočnice, kipuće, ima i ručnu kipu. Pod-lim 3mm, ojačana, široke gume, registrovana. Tel: 022/265-61-11.
 - Na prodaju Prekrupač, proizvođač Osijek, u solidnom stanju. Tel: 062/819-04-39.
 - Na prodaju Motokultivator Mio standard 4KS, sa priključcima (većina je samogradnja), benzin, gumeni točkovi, cena dogovor. Tel: 062/819-04-39.
 - Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/161-55-09.
 - Prodajem sejalicu za kukuruz Bekericu četiri reda potpuno ispravn. Cena 1.000 evra. Tel:060/670-36-60.
- Prodajem krunjač ručni, tučani. Tel: 022/685-081, 064/4615-799**
- Prodajem prikolicu Zmajevku, 7 tona i stado ovaca. Tel: 063/800-93-62.
 - Prodajem prikolicu marke Pobjeda, nosivosti 5 tona. Perica. Tel: 064/289-77-84.
 - Poljomehanizacija- pocinkovani silosi, elevatorod 10-60 tona- CAS, roto i vibro selektor. Tel: 062/848-81-08.
 - Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
 - Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardana sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
 - Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.

Prodajemo univerzalni selektor za čišćenje zrna i semena svih poljoprivrednih kultura, cveća i ukrasnog bilja.
Tel: 063/8334-064 i 063/589-780

ZEMLJA, PLACEVI, KUĆE, STANOVI, LOKALI

- Prodajem kuću u Sremskoj Rači. Kompletno renovirana. Lokal. Ogroman plac. Povoljno. Tel: 065/391-19-14
 - Prodajem 75 ari zemlje u Noćaju. Tel: 063/248-011
 - Prodajem kuću 165m2, severno od Planske. Tel: 062/869-98-43
 - Prodajem kuću na Crvenoj česmi u Sremskoj Mitrovici, 180m2 dve stambene jedinice plus garaža. Tel: 064/173-97-16
 - Prodajem kuću vikend naselje Ležimir 220m2 infrastruktura sva, plus pomoćni objekti 60m2. Tel: 069/617-722
 - Prodajem 54ara zemlje Bešenovački Prnjavor atar Horvatovac. Tel: 063/152-50-00
 - Prodajem kuću u Lačarku 95m2 ili menjam za stan u Sremskoj Mitrovici. Tel: 064/563-92-06
 - Prodajem kuću u centru kod Bolnice - zamena. Tel: 064/039-18-65
 - Hitno i povoljno prodajem ili izdajem kuću na sprat 90m2 sa lokalom50m2 u Hesni, CG na gas, kaljeva peč. Prodaja 36.500 evra, izdavanje 150 evra mesečno. Tel: 064/700-59-46
 - Prodajem kuću u Mariborskoj ulici Depota Stefana . Tel: 063/321-2-55
 - Prodajem kuću u Šalabari Planinska ulica. 36.000 evra. Tel: 063/32-12-55
 - Prodajem dve njive od 8 i od 6 ari blizu sela u Kraljevcima oodne za sve vrste voća i vinograda. Tel: 063/193-97-07.
 - Prodajem u jednoj celini dve njive pored glavnog puta u Brestaču, uknjiženo, vlasnik 5h. cena 12.000 evra. Tel:064/430-23-16.
 - Prodajem Jarku kod Sremske Mitrovice 4,5 ha obradive zemlje u komadu. Tel:061/165-89-98.
 - Prodajem baštu površine 0,75 jutara kod Vašarišta u Šašincima 300 m od asfalta. Tel: 022/684-607 i 060/505-19-99.
 - Prodajem zemlju od 8 i 6 ari blizu sela pogodno za voće, vinograd ili baštu. Tel: 063/19-39-707.
 - Prodajem kuću oko 200m2 na placu 6 ari, delimično nameštena, CG, parket, sanitarni čvor, automehaničarska radionica sa komorom u Lačarku. Tel: 00436606888249.
 - Prodajem plac (8.005 m2) sa kućom, objektima i ispuvom za koze, vinogradom, voćnjakom i livadom na Lipovači kod Šida (prilaz sa 3 strane), ili menjam za kuću u Erdeviku. Dogovor. SMS/Tel: 064/1629-737
 - Prodajem kuću na placu 5 ari ulica Petra Preradovića 108. Tel: 064/418-04-46 i 022/487-606.
 - Prodajem kuću u Sremskoj Rači. Kompletno renovirana. Lokal. Ogroman plac. Povoljno. Tel: 065/391-19-14.
 - Prodajem 75 ari zemlje u Noćaju. Tel: 063/248-011.
 - Prodajem useljivu kuću zona centar do bonice u Sremskoj Mitrovici i dva katastarski odvojena placa 5 ari 4 sobe, 3 kupatila i 2 kuhinje, 2 dnevne sobe, cena po dogovoru. Tel: 628-130 i 063/894-83-36.
 - Prodajem kuću seosko domaćinstvo u dobrom stanju, Donji Petrovci. Tel: 022/627-805 i 022/628-850.
 - Prodajem kuću u Ležimiru odmah useljiva na 11,5ha placa, bašta - voće cena po dogovoru. Tel: 064/082-71-40 i 064/479-25-26.
 - Prodajem plac 13,5 ari, izlaz na dve ulice Sećer Sokak. Tel: 061/635-05-18.
 - Prodajem jedno jutro zemlje na izlasku iz Lačarka prema Martincima na drumu. Tel: 062/877-83-80.
 - Prodajem kuću u centru, može zamena za stan. Tel: 064/240-62-54.
 - Prodajem kuću u Staroj Pazovi od 150m2 sa pratećim objektima na placu od 18 ari. Struja, voda, telefon, plin. Povoljno za bavljenje poljoprivrednom i zanatskom radnjom. Tel 022/312-914 i 062/112-70-90.
 - Prodajem lepo očuvanu kuću od 120m2 sa baštom od 1000 m2 u Nikincima. Tel: 063/766-43-20.
 - Prodajem kuću 100m2 u Rivici sa pratećim objektima na 10 ari placa. Tel: 022/21-00-369.
 - Prodajem dvorišni stan polunamešten 48m2 u Sremskoj Mitrovici. Čukovac 6. Tel: 627-926 i 064/400-23-96.
 - Izdajem nameštenu garsonjeru u prizemlju naselje Orao, Sremska Mitrovica. Tel: 022/624-765.
- vIzdajem dvosoban stan u centru Sremske Mitrovice sa daljinskim grejanjem. Tel: 064/011-32-25.
- vIzdajem garsonjeru u Novom Sadu u ulici Kraljevića Marka 53/25. Tel:022/613-429.
- Prodajem jednoiposoban stan 47,5m2 prizemlje, Stari most 29/4. Tel:064/28-11-422.

Prodajem vikendicu sa šljivikom u Krčedinu sa pogledom na Dunav (vikend zona). Plac 42 ara, 220 stabala šljiva 12 godina stare, asfaltni put, trofazna struja. Cena 20.000 evra.
Mob: 063/592-235

- Izdajem apartmane 45m2 za studente i učenike u strogom centru Sremske Mitrovice, ful namešten (daljinsko grejanje, tv, internet, kopjuter, frižider, zamrzivač, šporet, bazen...). Posebno dvorište, bezbedno za učenje, odmor, bez buke. Tel: 022/625-380 i 063/779-31-72.
- Prodajem dvoiposoban konforan stan 62m2, urađena izolacija, PVC stolarijom, parking, šupa. Ulica Fruškogorskog Odreda 34/1 u Sremskoj Mitrovici, cena 26.000 evra. Tel: 022/632-440 i 064/369-64-41.
- Izdajem kompletno nameštenu garsonjeru u centru Novog Sada. Tel: 064/313-13-31.
- Izdajem stan na moru u Baošićima klimatizovan udaljen 30 m od mora mogućnost da borave dve porodice ima dva ulaza. Tel: 062/411-835 i 628-015.
- Prodaja ili zamena, trosoban duplex 75, prelepo urađen, 2 ve-cea, plaža i centar 4 minuta, treći sprat. Tel: 069/234-77-71.
- Prodajem trosoban stanb 97m2 može zamena za dvosoban uz doplatu. Tel: 063/512-528 i 063/467-412.
- Povoljno na prodaju jednosoban stan prizemlje kod škole Sveti Sava. Tel: 626-130 i 069/626-130.
- Izdaje garsonjeru 28m2 u Novom Sadu kompletno nameštena, slobodna od 1. avgusta odvojena kuhinja. Tel: 064/301-67-32.
- Izdajem nenamešten stan u ulici Svetozara Miletića broj 35, stan broj 8. Tel: 065/262-32-85.
- Izdajem garsonjeru u Novom Sadu, ulica Kraljevića Marka 53/25. Tel: 022/613-429.
- Izdajem dvorišnu garsonjeru kompletno nameštena, blizu autobuske stanice. Tel: 022/627-012 i 060/361-60-19.

SREMSKA
POLJOPRIVREDA

PRETPLATITE SE!!!

Godišnja pretplata 1.500,00 dinara

Svakog drugog petka na Vašu adresu

Novine za savremenu poljoprivredu

Nazovite smesta

615-200

• Izdajem jednosoban namešten stan sa kupatilom, ulaz poseban, grejanje na gas, pogodno za mlade bračne parove. Tel: 022/671-845 i 061/155-51-10.

• Izdajem nenamešten stan naselje Orao, prvi sprat, 46m2, centralno grejanje. Tel: 063/509-494.

• Izdajem dvosoban dvorišni namešten stan u ulici Palanka. Tel: 061/143-77-93.

• Izdajem stan u centru grada, ne nemešten, na III spratu, telefon i centralno grejanje. Tel: 064/160-90-61.

POLJOPRIVREDNI PROIZVODI

• Bundeval! Prodajem muskantnu bundevu 80 tona (8 vagona). Cena po dogovoru. Tel:064/666-08-66.

• Na prodaju Sojina pogača, takođe vršim zamenu soje za pogacu, na 100kg soje, dobijate 82kg pogače. Tel:066/644-17-25.

• Prodajem soju rod 2015. god. Tel:063/581-812.

• Prodajem baliranu detelinu oko 350 kom. Tel:022/661-004.

• Prodajem soju rod 2015 za ishranu sto-ke.. Cena po dogovoru. Tel:063/539-301.

• Prodajem stočno brasno, 6 tona. Tel:069/640-785.

• Prodajem jabuke kupljenu i gradiranu. Tel: 063/139-19-75.

• Otkup svežeg i kvalitetnog šipka-60 di-nara isplata odmah. Tel: 022/2-462-345.

• Prodajem kuvani paradajz u staklenoj flaši. 120 dinara. Tel: 022/2-462-345.

• Prodajem stočno brašno, 6 tona Tel: 069/640-785.

• Na prodaju veća količina vina od 1l, 0.7l i 0.5l. Vina su stara oko 20 god. Tel: 065/201-4325, 063/776-49-60.

• Prodajem kruške viljamovke za rakiju, u gajbama. Tel: 065/865-49-99.

• Prodajem soju rod 2015. god. Tel: 063/581-812.

• Prodajem baliranu detelinu oko 350 kom. Tel: 022/661-004.

• DULEX TIM doo vršimo otkup svinja u klasi ovaca, junadi i teladi – najpovoljnije cene. Informacije telefonom: 069/773-784.

• Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskeg drveta. Seče se posle tri go-dine. Gojko: Tel: 063/109-88-99.

• Prodajem seme graorice, mešana gra-orica i zob, stočni grašak Angela. Tel: 063/808-61-79.

• Prodajem baliranu detelinu sladištena ispod krova. Tel: 063/733-88-55.

• Prodajem tuje za živu ogradu. Tel: 022/557-630 i 063/70-34454.

USLUGE, POSLOVI

• Potrebna nezaposlena žena do 55 godi-na za doživotnu brigu pokretne bolesnice 62 godine u zamenu za super konforan stan blizu centra. Tel: 064/490-45-81 i 064/490-46-22.

• Potreban radnik za rad na poljoprivred-nom imanju. Ozbiljan, da nije krivično kažnjavan i da zna rukovati sa poljoprivrednim mašinama. Takođe potrebna i slobodna žena. Besplatan stan i hrana. Plata po dogovoru. Tel: 065/300-39-57.

• Časovi matematike za osnovce i sred-njoškolce. Nebojša. Tel: 065/39-11-914.

• Potrebna nezaposlena žena za doživot-nu brigu pokretnoj bolesnici 62 godine u zamenu za super konforan stan u blizini centra.Tel: 064/490-45-81.

• Potrebna radnica za obuku i rad u For-tuni Foto za duži period. Uslovi: Završena srednja škola, poznavanje engleskog jezi-ka, rad na računaru. Ostaviti CV u radnji. Tel: 022/625-380 i 063/779-31-72.

• Čuvala bih jedno ili dvoje dece. Tel: 063/702-39-90.

• Potreban radnik za rad u auto servisu i autopraonici. Tel: 064/410-33-55.

• Uslužno molerski radovi, krečenje, gle-tovanje, popust za penzionere 30%. Tel: 061/145-66-52.

DOMAĆE ŽIVOTINJE

• Hajkom kunići - zečevi svih uzrasta cena po mesecu, 400din. Tel:063/869-21-17.

• Mladi nerast i krmača mangelica. Tel:063/522-439.

• Prodajem 2 ovce (Cigaje) stare 3 godine (cca 60kg) po ceni od 100,00 rsd/kg i 3 ženska jagnjeta (Cigaje) stara 3 mese-ca (cca 30kg) po ceni od 300,00 rsd/kg. Tel:064/871-10-59.

• Na prodaju jaganjci za klanje, od 25 do 35 kg. Tel: 065/254-04-32.

SREMSKA POLJOPRIVREDA

• Sa "Sremskom poljoprivredom" na sremskim poljima, farmama i vašim gazdinstvima

• „Sremska poljoprivreda“ svakog drugog petka na kioscima i u pretplati na vašu adresu

• Kako da unapredite sopstveni agrobiznis – kako do boljih prinosa na vašim poljima, kako do profitabilnog uzgoja na vašim farmama...

• Dragoceni saveti eminentnih stručnjaka, samo u vašoj „Sremskoj poljoprivredi“

SREMSKA POLJOPRIVREDA

MARKETING

Tel/fax 022/610-496

Mob:063/8526-021

E-mail:poljoprivreda@sremskenovine.co.rs

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "KURIR-2"

Trg Vojvođanskih brigada BB
Sremska Mitrovica, Tel: 063/404-950

• Prodajem kobilu ždrebnu lipicanerku, može zameniti za auto do 1600 EUR. Ima mesec dana do ždrebljenja mirna je i poslušna. Tel:062/194-73-65.

• Prodajem visokosteonu junicu, omatičenu, crni holstajin. Termin teljenja 12.10.2016. Tel:064/148-42-30.

• Hajkom i panon beli. Starosti mesec dana, cena po mesecu starosti 500 dinara i jedna ženka 4 meseca. Tel:064/128-10-72.

• Prodajem nesuprasne nazimice i nerastove u čistoj rasi veliki jorkšir. Tel:060/015-00-97.

• Hitno prodajem sjarne koze, 5 sjarnih koza i 1 Jarca za priplod od 15 meseci. Ukupno 500 EUR. A može i dogovor. Tel: 061/299-11-25.

• Prodajem ovce, najviše texel. Od texela ima 2 ovna, 8 ženki, 2 šilježanke, 3 muška jagnjeta. Takođe prodajem i šarole, od kojih imam 2 ovce i jedno jagnje. Po-rod šarolea, prodajem i dve ovce vinterberg, jedna ovca je melez vinterberga i šarolea i dve šilježanke, melezi vinterberg i texel. Jedan ovan je uvezen iz Nemačke pre 3 godine. Sve ovce su umatičene. Pro-dajem sve zajedno, a može i pojedinačno. Tel: 064/911-83-66.

• Prodajem četvoro jarića. Tel: 064/030-29-96.

• Prodajem mangelicu drugopraskinju sa pet prasića.Tel: 064/239-46-62.

• Na prodaju zbog nemogućnosti držanja. Veoma krupan jarac star 2 godine. Tel: 064/175-29-76..

• Na prodaju Alpiski Ustrojen jarac pre 6 meseci. Star godinu ipo Dana. teza je 80 kg. Tel: 064/239-46-62.

• Na prodaju muško ždrebe - lipicaner, staro 10 meseci, cena 700 EVR. Na prodaju žensko ždrebe - lipicaner, staro 7 mese-ci, cena 600 EVR. Tel: 062/852-79-43.

• Prodajem pet koza i osam jarića.Cena po dogovoru. Tel: 063/703-80-76.

PLASTENICI, STAKLENICI

• Prodajem pocinkovani plastenik 30x5m. Tel:066/312-736.

• Na prodaju dve duvanske sušare sva-ka po 60 rama na gas, sadilica 4 reda za duvan (obična) i plastenik dužine 30m x 8m.Tel: 063/832-35-70.

• Prodajem prikolicu sa 40 košnica AŽ Standard, 800 ožičenih ramova, 4 nukleu-sa.. Tel: 061/174-21-46.

PČELARSTVO

• Prodajem sve vrste ramova za kosnice LR, DB, AZ, rodna voja, od lipovog drveta bez cvora.Ramove saljem brzmom postom po dogovoru.Cena neskojanog rama je 30din, a skovanog 37din.Ramovi 2.klase LR 20 din. Tel:065/247-44-98.

• Podajem 10 pčelinih društava uAŽ-standard košnicama, smeštenih u de-montažni paviljon. Cena po dogovoru. Tel:064/227-28-71.

• Prodajem pčele na tri do pet LR ramo-va, kao i kompletno pčelinja društva sa LR novim košnicama. Tel:060/335-58-39.

KUĆNI LJUBIMCI

• Na prodaju čistokrvni hajkom kunići svih uzrasta od mesec dana pa do odraslih mužjaka i ženki za priplod. Tel: 063/564-166.

• Na prodaju prošlogodišnje kokinkine. Tel: 061/215-45-94.

• Leghorn. Petao i 4 koke. Tel: 064/128-10-72.

• Hajkom i panon beli kunići, starosti mesec dana, cena je po mesecu starosti. Tel: 064/128-10-72 i 061/623-90-24.

MOTORNA VOZILA

• Prodajem Ford Fiestu 2006 godište, četvoro vrata, crvena, vlasnik. Cena 2.500 evra. Tel: 061/635-05-18.

• Prodajem ladu limuzinu 1300 isprav-na, cena 200 evra. Tel.022/553-570 i 060/553-35-70.

• Kupujem automobile ispravne, neis-pravne havarisane do 2.000 evra. Tel: 069/133-21-32.

• Prodajem ladu limuzinu 1300 isprav-na, cena 200 evra. Tel.022/553-570 i 060/553-35-70.

• Prodajem Reno Senik 1,9 TD, godina proizvodnje 2005. Tel: 063/800-32-75.

• Prodajem Fiat Punto godina proizvodnje 2002, benzinac 4-oro vrata , rađen za Ne-mačko tržište. Tel: 063/529-672.

• BMW benzin 2004. godište, registrovan 3.800 evra može zameniti za jeftiniji. Tel: 063/531-620.

• Kupujem automobile ispravne, neis-pravne havarisane do 2.000 evra. Tel: 069/133-21-32.

• Prodajem Jugo Koral In , godina proiz-vodnje 2007, sa plinom, cena 900 evra. Tel: 060/080-53-31.

• Prodajem Fiat Kroma 2005. godište 1900 kubika, 150 KS, automatik u odlič-nom stanju. Tel: 063/852-60-21

RAZNO

• Nova muzilica diva garancija godi-nu dana, saljemo na kucnu adresu. Tel:022/555-178.

• Prodajem kazan za rakiju 180 litara sa mesacem loziste skoro novo. v063/816-4750.

• Krunjač za kukuruz, trofazni 3kW, bu-banj širine 400mm. Tel:022/476-092.

• Prodajem krunjač sa 4 rupe, velikog kapaciteta 6t na sat. Pogon motora Lombardini 12KS dizel, u odličnom stanju, sve ispravno. Spreman za rad. Tel: 062/973-00-12.

• Kupujem razne elektromotore, ručni i električni alat, raznu građevinsku i poljo opremu, tanjirače, prekrupače, krunjače, šrafštuke, vintove, poljoprivrednu, etno i drugu antikuu, butan boce i prodaja alumi-nijumske lamperije i limova za pokrivanje. Tel: 061/11-38-356.

• Prodajem gramofonske ploče longlej, singlice narodna, zabavna i strana muzi-ka. Tel: 063/80-70-116.

• Izdajem garažu u naselju Matije Hudi u Sremskoj Mitrovici. Tel: 022/622-355.

• Prodajem peč na čvrsto gorivo i manju peč na plin. Tel: 627-761.

• Diplomirani matematičar daje časove svim uzrastima. Pripremam učenike za završni i prijemni ispit. Dolazim kod Vas. Tel: 022/611-622 i 617-525.

• Prodajem balkonska vrata 210dž80 vak-um staklo, Slovenijales. Tel: 060/325-24-77 i 022/568.

OSIGURAJTE VAŠE USEVE I PLODOVE u kompaniji sa tradicijom dugom 200 godina! Tel: 064/4615-799

• OSB ploče za podaščavanje krovova. Cena296din/m2. Prevoz na adresu kupca. Tel: 062/437-236.

• Prodajem parket jasen 600h70, i hrast 500h62. Tel: 065/81-50-865.

• Prodajem u Irigu ležeću vagu, burad za naftu, zamrzivač, bakarni šrić, bagat mašinu, trosed. Tel: 065/624-21-66.

• Na prodaju Motor za Zetor 3 cilin-dra, kompletan , novije generacije. Ze-tor 4711, 5011...Tel: 063/858-66-80, 063/879-73-35.

• Proizvodimo i prodajemo kontejnere za rasad povrća i cveća, sa 35 rupa, 60, 66, 73, 104 i uskoro sa 240. Tel: 062/200-678.

• Prodajem Moravin rotacioni inkubator kapaciteta 16.000 jajeta. Tel: 060/619-11-60.

• Na prodaju Bosch pumpa za traktor Ri-kard Bencic Rijeka. Neispitana. Mislim da je ispravna. Saljem kurirskom službom ili lično preuzimanje. Tel: 064/810-7258.

• Prodajem plasticne cisterne od 1000l. cena 75 evra, za vece kolicine dogovor. Tel: 062/851-8899.

• Na prodaju Cisterna za skladištenje naf-te od 2000l. Tel: 069/119-5703

• Na prodaju ispravna muzilica, stara go-dinu dana. Tel: 064/466-5090

• Na prodaju nova kanadska prskalica za cveće, travu, metalna sa ventilom za re-gulisanje protoka vode. Tel: 063/557-477.

• Na prodaju nova muzilica Diva, pod ga-rancijom od 18 meseci, providna kanta 20 litara. Tel: 062/851-8899.

• Na prodaju nove muzne gume, pakova-nje od četiri komada.Tel: 022/555-178, 062/555-178.

• Na prodaju nov razvodnik mleka, niklo-vani, odgovara za više proizvođača muzili-ca. Tel: 022/555-178 , 062/555-178.

• Na prodaju Tomas pumpa za navodnja-vane, 350 l/min. Tel: 062/819-0439.

• Prodajem staklenu nategu za vino, kao novo. Dužina je 80 cm. Koristi se za degu-staciju pića. Tel: 064/198-7615.

• Prodajem kazan za rakiju. Tel: 064/888-60-92.

• Na prodaju stočne vage. Tel: 022/461-662.

• Na prodaju plasticne rezervoare-baze-ne, u dve dimenzije 5x2 metra od 10.000 litara i 2x2 metra od 4.000 litara, dubina bazena je 1.2 metra. Materijal izrade je stakloplastika. U gornjem delu su potpuno otvoreni. Tel: 064/115-36-05.

• Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskeg drveta,seče se posle tri godi-ne, Gojko. Tel: 063/109-88-99.

• Prodajem Euro kuku za Astru G. Tel: 060/661-21-81.

• Biljne kapi divljeg krastavca Ecballium elaterium, pomoćno sredstvo za čišćenje sinusa. Tel: 061/2891156.

• Prodajem kavez za koke nosilje tacnaš, automatske pojilice, cena 240 evra. Tel: 063/771-68-64.

• Prodajem frižider na butan, prekrupač-nel uređaj za kontrolu svetla. Tel.631-320.

• Prodajem 500kg plavog kamena Zor-ka Šabac kristal, cena 330 dinara/kg za povrtlare i vinogradare. Za Poljoapote-ke popust 10 posto na celu količinu. Tel: 063/611-257 i 015/774-15-86 Ljuban.

• Prodajem bagremove stubove reza-ne, polovne, cena 250 dinara, Kuzmin. Tel;063/779-90-66.

• Prodajem tifon fi 110dužina creva 300m. Tel: 063/212399.

• Prodajem polovne delove IMT 539 star osam godina i dvoredni Oltov špartač ku-kuruza. Tel: 062/112-70-90.

• Prodajem polovne delove sa trakto-ra IMT533 star 9 godina i dvoredni Oltu špartač za kukuriz. Tel: 022/312-314 i 062/112-70-90.

• Prodajem dva ručno rađena inkubatora kapaciteta 60 i 120 jaja, vrlo povorno. Tel064/214-64-59

• Silo ćelije 45t, vaga, pakerica 5-50 kg na prodaju. Tel:063/200-483.

• Kupujem razne elektromotore, ručni i električni alat, raznu građevinsku i poljo opremu, tanjirače, prekrupače, krunjače, šrafštuke, vintove, poljoprivrednu, etno i drugu antikuu, butan boce i prodaja alumi-nijumske lamperije i limova za pokrivanje. Tel: 061/11-38-356.

• Prodajem gramofonske ploče longlej, singlice narodna, zabavna i strana muzi-ka. Tel: 063/80-70-116.

• Prodajem trosed, dvosed i fotelju, zvati od 9 – 12 časova. Tel: 061/198-21-34.

• Povoljno prodajem krigle za pivo iz Ne-mačke, zastavin pištolj M88 i mesoreznicu Elta Germani 100vati . Tel: 069/618-233.

• OSB pločice za podaščavanje krovova. Cena 296 din. m2. Prevoz na adresu kup-ca. Tel: 062/437-236.

• Na prodaju čičak valjak, čekičar Kardan-ski kapacitet 1000kg/h. Cisterna Majejiva 2400l, presa za grožđe. Tel: 064/187-56-60.

• Na prodaju stilska trpezarija. Tel: 022/611-912.

• Prodajem regal širine 360x225 visine, 4x po 2 krila, 1 stočić i 1 kauč + 2 fotelje. Tel: 022/623-823 i 065/602-10-35.

• Na prodaju rasterivač pacova. Promena frekvencija od 10 do 30 KHz u nepravilnim vremenskim razmacima sprečava navika-vanje pacova na zvuk i rezultat je napu-štanje domaćina na obostranu radost. Tel: 022/310-545.

LIČNI OGLASI

• Momak 47/178/73, crn, zgodan, traži iskrenu, zgodnu devojku do 37 godina za ozbiljnu vezu, brak, koja ume da voli i da želi da bude voljena. Tel: 063/355-653.

• Udovac, 49 godina, želi upoznati žensku osobu od 45 do 50 godina radi druženja, eventualno braka. Tel: 066/421-739.

• Penzioner bez obaveza 58 godina anti-alkoholičar, materijalno i stambeno obez-beđen traži ženu radi braka do 60 godina. Tel: 065/455-10-98.

• Tražim ozbiljnu devojku radi druženja i braka, prvo SMS. Tel: +38163/893-32-08.

• Udruženje „Moja sreća“ iz Gornjeg Mi-lanovca može da uprišti da se devojke iz Rusije udaju u Srbiju. Zainteresovani javi-te se na 065/552-43-11.

• Muškarac 49 godina sam, bez roditelja traži ženuod 33-40 godina radi braka i porodice. Tel: 064/36-55-896

• Fakultetski obrazovan muškarac, situiran sa imanjem, nepušač iz Sremske Mitrovi-ce, traži ženu koja može da ima porodicu. Tel: 064/542-12-77.

• Tražim ozbiljnu ženu za brak od 25 do 40 godina. Pekar. Tel: 064/41-386-43

• Tražim ženu za pomoć u kući ili za udaju do 70 godina. Tel: 064/55-19-159.

• Tražim ženu za ženidbu koja može da ima porodicu. Tel: 022/618-031, 064/504-03-02 i 064/542-12-7

Predstavilo se 25 izlagača

U narednom periodu Ministarstvo poljoprivrede ima u planu da uloži značajna sredstva u investicije koje se tiču objekata i podizanja reprocentara, kako bi imali što veću količinu prasadi koja bi se mogla uzgajati. Jer, ništa nam ne vredi ako imamo prerađivačke kapacitete ukoliko nemamo sirovine – rekao je ministar poljoprivrede Branislav Nedimović prilikom otvaranja Sajma svinja i poljoprivrede u Kuzminu

Kuzmin je i ove godine 16-ti put za redom bio domaćin Sajma svinja i poljoprivrede, kojeg već po tradiciji organizuje tamošnje Udruženje odgajivača svinja „Graničar“. Ove godine na Sajmu je učestvovalo 25 izlagača, a svoje štandove imali su i proizvođači stočne hrane, kao i farme koje se bave uzgojem svinja. Tokom trajanja Sajma održana su predavanja za stočare, predstavili su se proizvođači poljoprivredne mehanizacije, kao i kulturno-umetnička društva i udruženja žena.

Ovogodišnju manifestaciju je otvorio ministar poljoprivrede **Branislav Nedimović**. On je tom prilikom naglasio da je potrebno vratiti se tradicionalnom uzgoju svinja u skladu sa savremenim dostignućima, jer će se na taj način uvećati stočni fond. - Osim ulaganja u prerađivačke kapacitete, nama je, takođe, veoma važno i ulaganje u proizvodnju sirovine, jer ukoliko nemamo bazu nećemo imati šta ni da prerađujemo. Zato je priča o Sajmu svinja zapravo priča o prerađivačima koji su u zadnjih 15 godina bili dosta pogodni sa nelegalnom konkurencijom, nepostojanjem kontrole i činjenicom da su bili prepušteni sami sebi i da su vrlo često bili izloženi niskim cenama zbog čega nam se stočni fond iz godine u godinu smanjivao. Nama je sada potreban potpuni zakret, da imamo što više svinja koje bi kasnije mogle da se prerade. Zadatak ministarstva poljoprivrede je da ulaže u objekte i da subvencionirane grla, te da na taj način podstakne razvoj svinjarstva. U narednom periodu Ministarstvo poljoprivrede ima u planu da uloži značajna sredstva u investicije koje se tiču objekata i podizanja reprocenta-

Ministar sa domaćinima

ra, kako bi imali što veću količinu prasadi koja bi se mogla uzgajati. Jer, ništa nam ne vredi ako imamo prerađivačke kapacitete ukoliko nemamo sirovine – rekao je ministar poljoprivrede Branislav Nedimović prilikom otvaranja Sajma svinja i poljoprivrede u Kuzminu i dodao da ministarstvo poljoprivrede na čijem je on čelu ima u planu da otvori tržište kako bi što više proizvoda iz Srbije bilo plasirano, jer kad se stvori potreba za velikom količinom svinja, povećavaće se i njihova cena.

Načelnik Gradske uprave za poljoprivredu Grada Sremska Mitrovica **Vladimir Nastović** istakao je da Grad pruža finansijsku i logističku podršku Udruženju odgajivača svinja „Graničar“ u organizaciji ovog Sajma i dodao:

- Ova manifestacija je korisna za poljoprivredne proizvođače i stočare iz Srema i Mačve, a s obzirom

da su ovde prisutni i izlagači, to je prilika da svi međusobno razmene iskustva.

Jedan od organizatora ovogodišnjeg Sajma svinja i poljoprivrede **Živorad Živković**, predsednik Udruženja „Graničar“, rekao je su veliku pomoć u organizaciji ove manifestacije imali od Poljoprivredne stručne službe Sremska Mitrovica, Sremske privredne komore i Agencije za ruralni razvoj Grada Sremska Mitrovica. -Imamo veliki broj izlagača, kao i životinja koje su izložene u 14 štandova. Osim svinja, ove godine je bogata i raznovrsna ponuda i raznih drugih proizvoda, s obzirom da su ovde prisutni i proizvođači kulena, vina i meda – rekao je Živorad Živković, predsednik Udruženja odgajivača svinja „Graničar“ Kuzmin. Jedan od uzgajivača svinja koji je svake godine redovan učesnik Sajma je **Miroslav Rakić** iz Kuzmina, koji se poslednjih pet godina u potpunosti posvetio uzgoju svinja.

-Ovaj posao sam nasleđio od svih roditelja, jer su se i oni već godinama bavili time, kao i njihovi roditelji. Najpre sam tovio bikove, ali došlo je takvo vreme da nisam više imao nikakvu računicu da to radim, tako da sam se skroz preorjentisao na svinjogojstvo. Opredelio sam se da proizvodim samo prasad za prodaju, tako da imam 60 priplodnih krmača, što znači da je to na godišnjem nivou oko 1.200 komada prasadi. Od ovog posla ne može da se zaradi preterano mnogo, iako imam i 14 hektara zemlje koju obrađujem i na kojoj proizvodim hranu za krmače. Ipak, na tu količinu moram

Živorad Živković, predsednik UOS "Graničar" Kuzmin

Svinje izložene u 14 boksova

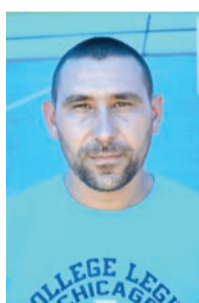
Ministar Branislav Nedimović i načelnik GU za poljoprivredu Vladimir Nastović

Veliki broj posetilaca

Obilazak štandova

Miroslav Rakić iz Kuzmina

i da dokupim hranu, tako da je i to izdatak. Međutim, drugog izbora nemamo, ne možemo da ostvarimo neki drugi prihod, tako da smo se opredelili da se bavimo ovim. U narednom periodu imam u planu da povećam broj krmača na sto komada, iako je cena niska s obzirom na to koliko nas košta proizvodnja. Moramo dobro da iskalkulišemo ukoliko želimo da postignemo i kvalitet i zaradu - kaže Miroslav Rakić iz Kuzmina i dodaje da je, bez obzira na sve, optimista i da veruje da će biti bolje, iako to ne zavisi od seljaka, nego od nekih viših instanci u državi.

Među posetiocima Sajma tog dana je bio i Kuzminac **Siniša Stanojević**, koji se takođe bavi uzgojem svinja, ali ove godine nije bio među sajamskim izlagačima, nego je došao da poseti svoje poslovne saradnike, kolege i prijatelje koji su prisutni na Sajmu. -Trenuto imam oko četrdesetak krmača, to što oprase to uhranim i na godišnjem nivou imam oko 600 komada. Ovim poslom su se bavili još i moji roditelji, ali u manjoj mери. Na ovaj Sajam dolazim već 16 godina i pamtim kako je to bilo tih prvih godina, sada se sve drastično promenilo. Znatno je smanjen broj izlagača, jer čim je cena svinja manja, odmah i stočari smanjuju obim posla, što se sve održava i na broj izlagača ovde na Sajmu - kaže Siniša Stanojević iz Kuzmina.

U okviru Sajma organizovano je i takmičenje u pravljenu kotlića. Prvo mesto pripalo je ekipi Lovačkog društva „Fazan“, drugo su osvojili kuvari iz ekipe „I nama je žao“, dok su treći bili članovi ekipe „Kolo Srema“.

S. M. - M. M.

